

Sufletul nostru aspiră spre Absolut

Sufletul nostru este înzestrat ontologic cu o sete nepotolită de aspirație spre Absolut. Acest adevăr poate fi probat nu doar ca rezultat al cercetărilor în domeniul teologic, sau experiat de „atleții” lui Hristos, ci poate fi surprins chiar în viața obișnuită, ca aversiune față de tot ceea ce este circumscris categoriei răului. Dincolo de toate descoperirile științei medicale, ce încearcă să îmbunătățească în cât de mică măsură calitatea vieții umane, durerea fizică și cea spirituală continuă să rămână constante ale existenței, fiind în același timp efecte ale unui rău prezent, care scapă încercărilor noastre de a-l pătrunde.

† **Ioachim BĂCĂUANUL**

Episcop-vicear al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului

Dintru început putem spune că răul este o certitudine. Însă se naște întrebarea: este el o a doua natură întru noi, o prezentă tolerată, sau este un mister? Categorisirea răului este o chestiune foarte vastă, care se regăsește în latura tragică, dureroasă a vieții, iar imixtiunea sa în problematica umanității a generat un complex de tematici existențialiste. Acest lucru a făcut ca omenirea să-și dorească eludarea sa, conștientizând faptul că este un defect survenit în creație. Gândirea creștină nu oferă un răspuns gata făcut pentru eradicarea răului din lume, din Cosmos, din noi. Răul există ca o problemă insurmontabilă.

Esențială este nu originea răului, ci cum răspunzi acestuia

În Evanghelie, Hristos nu vorbește niciodată de originea răului, esența sau sensurile lui. Hristos ne vorbește doar cum trebuie să trăim într-o lume unde domină răul. Cum să ni-l asumăm, așa cum și l-a asumat și El. Prin aceasta,

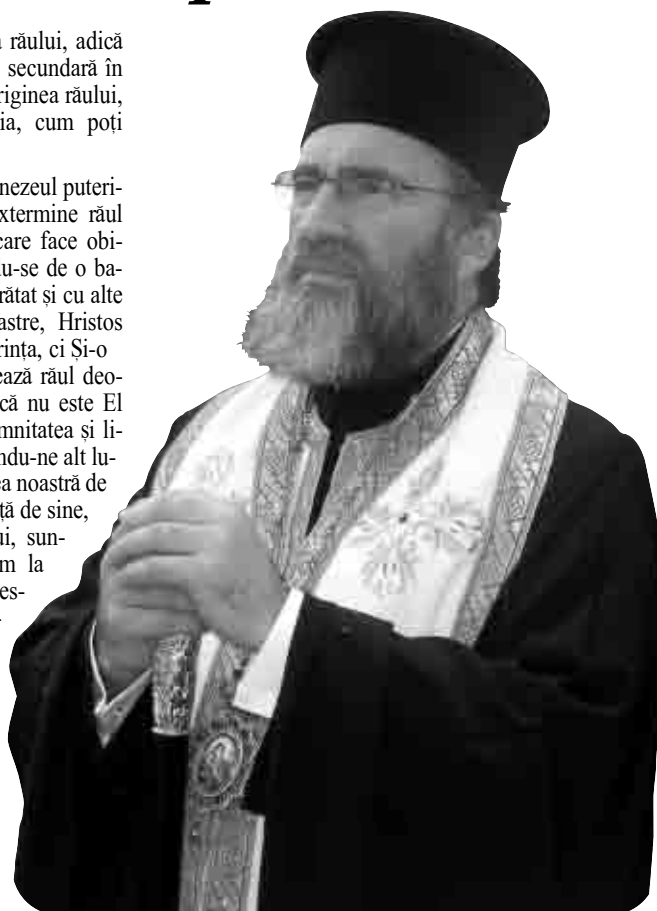
El ne arată că metafizica răului, adică teoria originii răului este secundară în viață. Esențială este nu originea răului, ci cum răspunzi acestuia, cum poți rezista atacurilor lui.

Omul ar vrea ca Dumnezeu puterilor să suprimă sau să extermină răul asemenea magicianului care face obiectele să dispară folosindu-se de o baghetă. Așa cum am mai arătat și cu alte prilejuri, în eseurile noastre, Hristos Domnul nu suprimă suferința, ci Și-o asumă, adică nu eradică răul deodată, anulându-l, pentru că nu este El cauza lui. El respectă demnitatea și libertatea noastră, propunându-ne alt lucru de împlinit. În calitatea noastră de faptură creată, cu conștiință de sine, aflată sub imperiul răului, suntem invitați să participăm la lupta de suprimare a acestuia. Suntem singura ființă care are calitățile prin care se poate înrola, alături de Dumnezeu, în războiul de aneantizare a răului. Care deci sunt aceste atribute sau calități pe care le are omul, cu ajutorul cărora să se poată angaja la acest război?

Binele se află peste tot: în ființa umană, ca și în structurile materiei. Creația lui Dumnezeu are o armonie și o finalitate minunate; răul - care nu este un principiu independent - este perversitatea creației bune, escamotarea și schimonosirea ei. Dacă un motor care dă rateuri înseamnă că are un defect, așa și sufletul, care este motorul ființei umane, dacă este bântuit de păcat, pierde ritmicitatea aspirației. Paradigma poate fi extinsă asupra societății, naturii etc. Răul instalat înseamnă un defect secundar, non-creativ, în creația lui Dumnezeu. Cauzele nu sunt fortuite, ci destul de profunde.

Boala păcatului este în noi

Dar să lăsăm deoparte problema defectelor din natură și să ne concentrăm asupra viciilor noastre, a ființelor psiho-somatice create de Dumnezeu. Ce observăm? Răul este propriu subiectului uman. Astfel, psihiatrul sau psihanalistul, plecând de la considerații foarte diferite, au convenit că răul se manifestă destul de timpuriu în viața omului. Comparând acțiunile omului cu cele ale ființelor necuvântătoare, s-a concluzionat că ființa umană este o ființă anormală, în

care echilibrul este distrus. Astfel se explică faptul că anumite persoane fac rău fără motiv semenilor lor. Uneori se calmează și-și îmbrățișează „victima”, ca și cum nu s-a întâmplat nimic. Astfel de comportament paradoxal și aberant poate fi considerat un defect sau o stricăciune produsă în structura unui suflet omenesc.

Se pune întrebarea: pentru ce omul, ființă rezonabilă, cu conștiință de sine, liberă în tot Universul creat, se comportă uneori în manieră irezonabilă și mai rău decât un animal irațional? Savanții care s-au aplecat asupra acestei probleme au ajuns la concluzia ipotetică potrivit căreia omul s-a regăsit smuls din mijlocul naturii, al Cosmosului creat, pe care i l-a dat Dumnezeu să-l transfigureze. În acel moment, au devenit preponderente în el principiile specifice umane, îndepărtându-se de starea inițială. Astfel a devenit „fiul risipitor” al Creației, îndepărtându-se de scopul pentru care a fost creat în mijlocul naturii. Potrivit specialiștilor în psihologie, prin această separare sau îndepărtare de la pieptul „mamei-natură”, în sufletul omului s-a produs acea distonanță și acel inconfort lăuntric, pe care îl numim, în teologie, *boala păcatului*.

Nu putem zice despre creștinul din antichitate
că este mai bun sau mai rău
decât cel din epoca civilizată.

EDITORIAL

➤ **Păcatul, rezultatul liberei alegeri**

Chiar dacă acest raționament este valid, totuși răspunsul la această problemă este insuficient și nesatisfăcător. Căci dacă răul este considerat doar ca o dezrădăcinare a omului din mijlocul naturii, consecințele ar fi mai curând de ordin fizic, material. Ori, condiția fizică a omului contemporan, civilizată, citadin nu-i mai dezastruoasă decât cea a omului din trecut, care era în comuniune cu natura.

Nu, adevărata problemă a omului, din toate timpurile, este definirea statutului său spiritual. Mesajul biblic în această situație este clar: la început, omul ieșit din mâna Creatorului nu era separat de natura în care fusese pus să o gestioneze. Păcatul l-a făcut să fie smuls din starea paradisiacă, îndepărtându-se în același timp de izvorul vieții, care este de natură spirituală, divină. Lovit de boala păcatului, consecințele au fost spirituale, pentru că s-a îndepărtat de iubirea lui Dumnezeu. Noțiunea de „păcat strămoșesc” sau „păcat originar” este rezultatul liberei alegeri a protopărinților în spațiul paradisiac, având drept consecință pervertirea firii umane care, întru libertate fiind, nu mai face voia lui Dumnezeu.

De la prima cădere a omului, consecințele se răsfrâng asupra întregului neam omenesc. De aceea omul, având firea pervertită prin păcat, pentru că totuși chipul originar nu s-a șters, tot întru libertate încearcă să se restaureze ființial. Faptul că suspină după paradisul pierdut înseamnă că nu și-a pierdut total capacitatea de „reconvertio”, sau chiar starea de *rege al creației*, așa cum a fost lăsat de Creator. Aceasta ne duce cu gândul că nu Dumnezeu a semănat răul în firea omului, ci altcineva, El lăsând atributele pe care i le sădise dintru început. Omul a fost lăsat liber să uzeze, pozitiv sau negativ, de facultățile trupului și sufletului său. Rezultatul însă a fost altul. Suntem departe de planul originar al lui Dumnezeu. Omul nu mai evoluează în plan biologic, însă spiritual este încă un australopitec. Ca orice evoluție, și cea spirituală este îndelungată și dureroasă. Sfinții, care au realizat deja în chipul lor asemănarea cu Dumnezeu, sunt marii eroi, căliți în războiul nevăzut, care au devenit avangarda spirituală a umanității. Ei merg înaintea noastră ca niște lumini.

Trebuie să-i urmărim în chip deliberat. Acest fapt nu se face repede și nu depinde de condiții exterioare.

Păcatul îl desfigurează ființial pe om

Ar fi interesant să gândim la faptul că omul, dacă ar reveni la starea primordială, principiul spiritual în el s-ar libera de patimi și de toate excesele care-l stăpânesc. Istoria ne arată că o modificare a condițiilor exterioare, chiar și în sensul cel mai favorabil, nu-l poate schimba cu nimic pe om. Sfinții, spre exemplu, au apărut în toate perioadele istoriei. Nu putem zice despre creștinul din antichitate că este mai bun sau mai rău decât cel din epoca civilizată; și unul și altul au trăit între crime, război, nedreptăți etc., sau în perioade de pace, liniște, stări de har. Există deci o evoluție spirituală. Ori, orice evoluție presupune o luptă, o jertfă, un catharsis. Este vorba de lupta interioară din noi, din ființa noastră conștientă, adică acea luptă pentru existența spirituală sau pentru devenirea întru ființă.

Acest fapt este existențial și devine factorul cel mai important al vieții noastre.

Binele este reprezentat prin frumos, suav, creator; este însăși viața. Răul este moartea, este ceea ce împiedică omul să se transfigureze, este păcatul care-l desfigurează ființial pe om. Nu este posibil să calificăm forțele răului și ale binelui, să le măsurăm dimensiunea sau complementaritatea. O astfel de statistică nu poate exista, este incalculabilă. Puterea binelui și a răului formează un tot dinamic și inefabil, așa de mișcător că nimeni nu poate zice, spre exemplu, că ar fi în el 25% bine și restul, 75%, rău. Chiar dacă cineva o afirmă, acest fapt este imprecis și eronat. Nimeni nu poate să cuantifice asta.

Afectele nu sunt rele în ele însele, doar trebuie înduhovnicite

Între altele, este întru totul eronat să se considere faptul că răul este principiul animalic, bestial din om, iar binele este principiul rezonabil, rational. Ar fi prea simplu. Într-adevăr, rațiunea este proprie doar omului. Însă atunci când vrem să bem ceva, cine sau ce prevalează în om? Nu principiul biologic, animalic! Ori, ce este rău în a bea, a mânca, a dormi? Nimic! Altfel spus, ceea ce există în noi, ca dispozițiune naturală, afect, poate fi sfânt, sacru și frumos, cum, de altfel, poate fi un instrument în serviciul unui scop nobil și edificator. Dacă vreți un exemplu mai concret: un motor oarecare, indiferent de cine este produs, este bun sau rău? Am putea spune nici bun, nici rău. Dacă este pus să funcționeze într-un autobuz care transportă copii la școală, atunci el este bun, pentru că funcționează într-un scop nobil. Dar dacă este pus să funcționeze într-o amfibie blindată, care distruge oameni, atunci devine rău, dăunător. Cam același lucru și cu principiul animalic din om (afectele). Pot fi bune sau rele. Părinții filocalici, de altfel, au precizat faptul că afectele sau dispozițiunile naturale ale omului nu sunt rele în sine, dar nu trebuie să prevaleze în ființa umană, ele trebuie înduhovnicite. Deci nu-i păcat a mânca, a bea, a dormi etc., ci abuzând de acestea se poate aluneca spre păcat.

Omul are rațiune să discearnă
esențialul de non-esențial în aven-

Noi purtăm toți, în străfundurile noastre, o dorință după Absolut, un ecou al iubirii absolute.

tura terestră la care este angajat. Orice construcție, pentru a fi puternică împotriva vânturilor și furtunilor care o amenință, trebuie să aibă o temelie bună și structură bună; cum orice comunitate trebuie să aibă un conducător înțelept și eficient, tot așa și un om trebuie să aibă un cap chivernisitor și sănătos. Acesta este rațiunea (inteligenta) sufletului. Acestea trebuie să prevaleze în orice întreprindere umană în această lume. Adică chiar dacă mănânc trebuie să o fac cu cumpătare și rațional; chiar dacă beau vin trebuie să o fac cu discernământ și-n conformitate cu vârsta și forțele fizice. Toate cu dreaptă socoteală, cum ar spune părintii filocalici.

„Somnul rațiunii naște monștri“

În cartea *Facerea*, îl vedem pe Dumnezeu Care îl pune pe omul rațional în mijlocul creației pe care să o pregătească pentru transfigurare. După Sfântul Vasile, acest fapt înseamnă că Dumnezeu a concentrat în noi întreaga creație (Adam a denumit după felul său întreaga creație). Deci totii peștii mării, vietățile pământului, aștrii Universului trăiesc în noi, pentru că noi, ca oameni, avem conștiința tuturor fapturilor, căci nimic nu are conștiință de sine.

Sunt anumite persoane, unele făcând parte chiar din Biserică, ce pun sub semnul dilemei capacitatea rațiunii de a conștientiza momentul în care se comite un păcat. Cred că acest lucru presupune o neînțelegere a faptelor. Rațiunea este un dat ontologic, ca oglindire a raționalității divine în actul creator, având rolul de a veghea, supraveghea și autoguverna întregul complex de trăiri și manifestări ale ființei umane. Prin urmare, păcatele, crimele etc. comise de oameni se împlinesc atunci când rațiunea este adormită. Goya, pictând un tablou care reprezintă „apa-tare“, a scris pe frontispiciul acestuia: „Le someil de la raison engendre des monstres“ („Somnul rațiunii naște monștri“). Credem că are dreptate. Dacă am analiza orice conflație mondială sau locală din istoria războaielor lumii, am putea oare concluziona că acestea sunt rezultatul unui triumf al rațiunii? Nicidecum. Din contră, au fost triumful nebuniei, iraționalului, orbirii și perfidiei.

Dușmanul omului nu-i rațiunea, ci păcatul, nebunia. Nu-i numaidecât biologicul din noi, principiul animalic de care am vorbit, ci înclinarea omului spre fărâdelege, voința omului orientată spre rău. Spre ce tinde voința? Ea trebuie să tindă spre perfecțiune, spre sensul profund al împlinirii binelui pentru care am fost programați. Sfântul Pavel a precizat că noi nu împlinim binele pe care îl dorim să-l împlinim, ci răul pe care nu-l voim (cf. Romani 7,19). Noi purtăm toți, în străfundurile noastre, o dorință după Absolut, un ecou al iubirii absolute. A-

ceastă sete mereu nesatisfăcută se datorează faptului că avem în noi imprimată pecetea chipului lui Dumnezeu, ca o chemare pe care trebuie să o împlinim în efortul de a tinde spre asemănarea cu El. Chiar în furia satisfacerii patimilor se vede această sete, însă dacă setea de absolut este nesatisfăcută datorită limitei și neputinței noastre, insatietatea izvorâtă din păcat se datorează schimbării paradigmei și traiectoriei pe care se înscrie sufletul în accederea sa, păcatul și răul neputându-se niciodată substitui harului divin. Din păcate, ecoul dragostei de multe ori este absent sau disipat în ființă, multumindu-ne, uneori, doar cu niste firimituri ale lui.

Lumina divină proiectată în firea lucrurilor

Încercăm adesea să distingem frumusețea absolută, însă nu reușim să o vedem. Vrem totul - binele, adevărul - în manieră absolută. Și când acestea nu ne sunt date devenim triști, decepționați, sceptici. Tocmai în această situație nu trebuie să deznădăduim, ci să încercăm să ne ridicăm deasupra aparențelor, căci scara pe care urcăm se înalță până la cer. În ciuda ispitelor care ne deranjează urcușul, Dumnezeu ne as-

teaptă la capătul scării, dar El este peste tot în chip nevăzut, iar dragostea Sa se răspândește în fiecare fragment al lumii create, așa cum sunt particulele de aur care sunt ascunse în fircielele de nisip aurifer.

Dragostea, frumusețea, adevărul, în lumea care ne înconjoară, sunt lumina divină proiectată sau ascunsă în firea lucrurilor, sunt o raționalitate ce se revelează prin fapte, ca o evanghelie permanent deschisă, ce ne vorbește despre Logosul „prin Care toate s-au făcut“. Atunci când omul duhovnicesc pătrunde în inima fapturilor și percepe misterul lui Dumnezeu din acestea, el vede deodată punctul culminant, epicentru, locul de unde parvin razele (logismoi) care aduc frumusețea, bunătatea, iubirea lucrurilor, ca daruri ale lui Dumnezeu pentru noi. Toate acestea îi dau impulsul urcușului către cer, unde este Domnul tuturor fapturilor. Acest urcuș se găsește descris în operele Sfinților Părinți ca o scară care are ca destinație cerul, tocmai pentru a arăta faptul că despățimirea și îndumnezeirea sunt daruri pe care omul le primește în urma unui efort mistic teandric ce presupune o conștientizare asumată a fiecărui pas ascendent, fiecare treaptă urcată dinamizând efortul și dând naștere orizontului inefabil

Fiecare mișcare a voinței noastre este o contrarezistență la moartea spirituală.

EDITORIAL

al unei noi trepte ce trebuie urcată și nu ca o acedere ce mistuie sufletul într-o absorbție di-
vină imediată, nepresupunând efort uman.

Trebuie să fim în contact permanent cu Cerul

Aspirația omului către Absolut este o manifestare extraordinară a prezentei și puterii lui Dumnezeu în el. În natură, orice creatură este supusă unei finalități foarte precise: girafa, care n-are voce, nu dorește să cânte; hipopotamul care este programat să pască, nu știe să fure etc. Totul este la locul său, după firea sa. Nimic nu este haotic. Singur omul are dorințe pe care nu și le poate realiza plenar în această lume. De ce? Prezența unei astfel de dorințe n-are nimic fortuit.

Așa cum observăm în experiența duhovnicească a misticilor, avem în nucleul fiintelor noastre - invizibil, însă real - sădită posibilitatea de a urca la înălțimea duhovnicească pe scara devenirii spirituale, pentru a ne întări din Cel Preainalt. De aceea, fiecare creștin, om duhovnicesc, se găsește la antipodul lui Anteu. Amintim de miticul Anteu, cel care atingea deseori pământul-mamă, de la care își reinnoia forțele, iar atunci când se îndepărta de acesta forțele-i slăbeau. Creștinul trebuie să trăiască inversul acestei experiențe, sau după principiul contrar. Potrivit revelației paradisiace, trupul omului este o pargă a pământului și se întoarce în pământ, însă ceea ce dă sens și perenitate este suflarea dumnezeiască, care oferă privirii adamice perspectiva îndumnezeirii. De aceea noi trebuie să fim în contact permanent cu Cerul, ca să fim puternici. Dacă pierdem comuniunea cu acesta cădem și firea devine slăbănoagă.

Se mai pune încă o întrebare: sub ce formă răul există în lume? Mai întâi, în mod elementar, sub formă de haos, dezintegrare, divizare a întregului, tot ceea ce este obstacol perfecționării lumii și vieții. Într-un cuvânt: moartea. Potrivit Sfintei Scripturi, moartea este un dușman ce va fi nimicit (cf. I Cor. 15, 26). După aceea, la nivel uman, răul este dezordinea morală, iar în plan spiritual, răul este starea diabolică. Sub acest aspect, se produce atunci când omul intră în contact cu forțele malefice, ascunse, aberante ale existenței sale; când el cade în cursele infestate de germenii Infernului. Atunci când omul este stăpânit de rău, el devine personificarea lui. Vai! Să nu fie!

Să luptăm împotriva răului toată viața

Trebuie oare să luptăm împotriva răului toată viața? Da, căci Dumnezeu luptă permanent, în noi și cu noi, contra răului. Nu trebuie să slăbim nicicum luptând, întru libertatea noastră, prin El, împotriva puterilor infernale din

În Cartea Iov, din Vechiul Testament, câțiva prieteni vin să-l vadă pe Iov în suferința lui și încearcă să-i explice câteva teorii ale influenței răului (miniatură dintr-o Psaltire kieviană, 1397)

lume și din noi. Cum fiecare clipă poate fi o peticnire, tot așa fiecare clipă trebuie să fie o luptă. Fiecare clipă a vieții e o luptă împotriva entropiei și a morții. Corpul nostru e o mărturie în acest sens. Fiecare bătaie a inimii este o rezistență împotriva morții biologice. Fiecare mișcare a voinței noastre este o contrarezistență la moartea spirituală. A-l priva pe om de această contragreutate înseamnă a anantiza participarea lui la crearea sau recrearea lumii. Omul este chemat să fie activ, nu pasiv, în această lume. Trebuie să fie permanent în mișcare.

Într-una dintre meditațiile Postului Mare, din Duminica Sfântului Ioan Scărarul, publicate în această revistă, vorbeam de faptul că urcușul duhovnicesc trebuie să fie permanent. Nu poate fi asemuit cu urcușul fizic pe o simplă scară. Dacă în urcușul duhovnicesc te-ai oprit o clipă, nu ai rămas în același punct, ci ai căzut în întuneric. Așadar, fiecare, după posibilitățile sale, trebuie să fie în mișcare ascendentă către asemănarea cu Dumnezeu.

Dacă am arătat până acum câteva metode de a învinge răul, nu am făcut decât să combatem

boala, nu cauza ei. Deci, care este originea răului? Pornind de la această idee s-au dezvoltat multiple teorii filosofice, teologice, logice etc. Numeroși gânditori au încercat să înțeleagă de ce - în profunzimile lumii necunoscute de noi - există o orientare contrară voinței lui Dumnezeu. Pentru a sesiza această voință oarbă și tenebroasă ar trebui să-i găsim sensul.

Răul este lipsa binelui

În Cartea Iov, din Vechiul Testament, câțiva prieteni vin să-l vadă pe Iov în suferința lui și încearcă să-i explice câteva teorii ale influenței răului. El le respinge. Deci Iov nu răspunde la atacurile răului (cf. Iov 32, 12). El înțelege totul, dar nu poate sau nu trebuie să-l explice pentru că i-ar da consistență și sens, i-ar da conținut, l-ar defini. Ori, după Sfântul Dionisie Pseudoareopagitul, răul nu există; el apare când pleacă binele și iubirea. El este deci un mister.

Așadar, noi nu suntem capabili, cu teoriile noastre, de-a sesiza acest mister. Dacă am ști precis ce este răul, am deveni ca niște atleți care

**Așadar, nu trebuie să definim răul, nici să-i
scrutăm originile, ci să luptăm, ca și Iisus,
împotriva lui, în toate zilele vieții noastre,
până ce Hristos ne va primi în Împărăția Sa.**

➤ nu pierd niciodată, plini de siguranță. Însă viața noastră nu poate fi în stare permanentă de apatie, atâta vreme cât suntem pe pământ. În editorialul trecut am arătat că Dumnezeu nu înlătură suferința, deși ar putea. El Și-o asumă. Așa și aici, Hristos ne cheamă să înfruntăm necunoscutul, să-l suprimăm din viața noastră, să nu-i pătrundem abisurile insondabile. Numai așa vom fi oameni adevărați.

Ca să fim mai concreți în a înțelege acest aspect, să explicăm, pe scurt, cel de-al treilea episod al ispitirii Mântuitorului. După ce Hristos a înfruntat pe diavol în primele două ispitiri, cea a trupului și a duhului, răul, non-existența a declanșat o luptă decisivă. Îl duce pe Iisus pe un munte înalt și-I prezintă toate împărățiile lumii și slava lor. Îi zice: „Acestea toate Ți le voi da Ție, dacă vei cădea înaintea mea și Te vei închina mie“. (Matei 4, 9). Satana este dispus să cadă la înțelegere cu Iisus. Care nu-i replică nimic la faptul că-și arogă dreptul de creator. Hristos i-ar fi putut replica: „Tu, mincinosule, de ce crezi că lumea este creația ta, nu tu ai făcut lumea văzută și nevăzută!“. Nu-i replică, pentru că Iisus știa că din partea diavolului putea veni răspunsul: „Da, Tu ai creat-o! Da, Tu ai dat-o omului să o stăpânească, însă l-am înșelat pe om, iar acum eu o posed, o influențez, o stăpânesc; lumea este a mea. Pentru că este în posesia mea, iată că acum cred că Tu ești Mesia, Care ai venit să restaurezi această lume coruptibilă prin mine. De ce ai venit să Te ostenești pentru fiecare om în parte, să convingi pe toți, care au libertatea de a face ce vor. E îndoielnic faptul că cineva Te va asculta. Câtă trudă Te așteaptă! Eu Ți ofer totul dintr-o dată“. Satana îi oferă lui Iisus supremația lumii. El, non-existența, renunță formal la a mai fi conducătorul și inspiratorul acestei lumi. Renunță la a-l mai ispiți pe om, la a-l învrâjbi împotriva lui Dumnezeu și a semenilor lui. Deci, în loc de luptă, învoială. Rezultatul, aparent, era același: eliberarea firii umane pervertite de sub stăpânirea duhului satanic. Totuși, pune o condiție: „să mi te închini mie“. Altfel spus, „recunoaște că eu, satana, non-existența, non-creațiunea, deșertăciunea, non-sensul, stau la baza lumii, nu Tu, Dumnezeu. Încredințea-mi libertatea Ta, sufletul Tău. De ce să suferi și să convingi pe fiecare să iasă de sub stăpânirea mea. Ți-i dau pe toți deodată“.

Nu trebuie să definim răul, ci să luptăm împotriva lui

În niciun alt moment lupta dintre Bine și Rău nu a fost mai crâncenă, mai încordată, mai fățișă și decisivă ca în acel moment al istoriei. Satana și-a demascat planul machiavelic, arătând că urmărește să intre în ființa lui Dumnezeu. Dorea să subjuge și duhul legii Harului; su-

punerea Celui ce a adus duhul restaurării ființiale. Mântuitorul a respins ispita, spunând: „Piei, satano, căci scris este: „Domnului Dumnezeului tău să te închini și Lui singur să-I slujești“. (Matei 4, 10). Deci Dumnezeu este Creatorul lumii și Atotstăpânitorul ei. Lucrarea răului este evidentă, dar nu esențială. Hristos nu S-a învoit să definească răul, să i se subordoneze. Dacă Iisus ar fi acceptat ispita aceasta, să-l fi definit prin El, satana ar fi acaparat sufletele tuturor și n-ar fi avut nevoie să ispitească pe nimeni. Toți i-am fi aparținut lui. Fiind respins de Iisus, Satana trebuie să reia lupta de dobândire a omului cu fiecare în parte, cum și Hristos o face ca să-l dobândească pe om pentru binele suprem. Satana oferă mai departe bani, poziție socială, reușită materială, îl ține pe om în plan orizontal, nu-l lasă să urce pe verticală, către Dumnezeu la Care aspiră.

Așadar, nu trebuie să definim răul, nici să-i scrutăm originile, ci să luptăm, ca și Iisus, împotriva lui, în toate zilele vieții noastre, până ce Hristos ne va primi în Împărăția Sa și ne va răsplăti cu bunătățile cele veșnice pentru că am fost capabili să luptăm contra dușmanului Binelui. Această luptă continuă și tensionată cu toate ipostazele răului coincide cu parcurgerea drumului spre nepătimire, mai întâi ca o coborâre spre străfundurile și tenebrele ființei noastre, întru identificarea omului ascuns al inimii, pentru ca, de acolo, să urcăm spre „partea cea de-a dreapta a inimii“, unde locuiește Dumnezeu și unde se află harul Botezului, care să ne îmbrace în haina neîntinată a Împărăției. Numai în felul acesta setea de Absolut ne va fi potolită și unirea noastră cu Dumnezeu va însemna o continuă sorbire din Potirul neseecat al coastei rănite a Mântuitorului înviat. ■

Ispitirea de pe Munte, icoană pe lemn, 1308-1311

Noi decizii la nivelul Patriarhiei Române

În zilele de 6-7 iulie 2010, la Reședința patriarhală, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a avut loc ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Prezentăm în cele ce urmează câteva dintre hotărârile luate în acest context de către Sfântul Sinod al BOR.

La Catedrala patriarhală, marți, 6 iulie, înaintea începerii lucrărilor Sfântului Sinod, s-a oficiat Sfânta Liturghie și slujba de „Te Deum”. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de către Preasfințitul Sofian Brașoveanu, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. De asemenea, în prezența Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și a membrilor Sfântului Sinod, Preasfințitul Părinte Sofian Brașoveanu a oficiat și slujba „Te Deum” - ului.

„Demnitatea și responsabilitatea episcopală în Biserică”

În deschiderea lucrărilor Sfântului Sinod, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a susținut o meditație duhovnicească intitulată „Demnitatea și responsabilitatea episcopală în Biserică”. Referindu-se la demnitatea slujirii episcopale, PF Părinte Patriarh Daniel a spus: „Demnitatea slujirii episcopale este sfântă și mare, iar responsabilitatea și dificultățile ei sunt multiple. Într-o lume care pierde rapid simțul sfinteniei și al comuniunii, multe dificultăți ale slujirii episcopale ne îndeamnă să ne apropiem - prin rugăciune, gândire și lucrare - mai mult de Hristos, Capul Bisericii”.

În aceeași meditație, PF Părinte Patriarh Daniel a afirmat: „Vremurile de criză ne îndeamnă la pocăință pentru tot ceea ce a fost greșeală sau lipsă de atenție și de lucrare dreaptă în viața noastră personală, a familiei creștine în general, a comunității de care aparținem și a societății în care trăim. În același timp, orice situație de criză ne îndeamnă la un nou început, la o înnoire a gândirii și fapturii, a modului de a reflecta și de a acționa”.

Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române a arătat că înnoirea în Biserică Ortodoxă nu se poate face decât prin aprofundarea duhovnicească a Sfintei Scripturi și a scrierilor și vieților Sfinților: „În Biserică Ortodoxă, însă, nicio înnoire nu poate fi autentică și eficientă pe termen lung, decât

Necesitatea unui □ Îndreptar pentru slujirea arhierescă în Biserică”

Preafericirea Sa a subliniat, în cuvântul de deschidere al ședinței Sfântului Sinod din 6 iulie a.c., necesitatea editării unui volum, scris de toți membrii Sfântului Sinod, despre slujirea episcopală: „Proiectul unei cărți, unui volum după modelul «Îndreptarul pentru pastorație în mănăstire și în parohie» înseamnă că noi, meditănd la slujirea arhierescă, pe baza Sfintei Scripturi și a Sfintei Tradiții, me-

dităm și asupra modului cum a lucrat și lucrează Dumnezeu în opera sau în lucrarea noastră pastorală astăzi. De pildă, am dorit ca în respectivul Îndreptar, Călăuză sau Ghid pentru slujirea arhierescă în Biserică să aducem și mărturie din experiența a 10, 20, 30, 40 de ani de arhierie, nu în înțelesul de laudă, ci în înțelesul de înțelepciune câștigată prin rugăciune și osteneală. În modul acesta se poate obține un «Îndreptar pentru slujirea arhierescă în Biserică», scris de toți membrii Sfântului Sinod, după un plan sistematic și coerent, în duh pastoral și misionar.”, informează TRINITAS TV.

dacă înnoirea modului de a reflecta și de a lucra se bazează pe aprofundarea duhovnicească a Sfintei Scripturi și a scrierilor și vieților Sfinților”, informează Radio Trinitas.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a amintit și despre cele două abordări regăsite în tradiția Sfinților Părinți privind slujirea arhierescă: „Există o legătură între demnitatea și responsabilitatea episcopală prin însuși faptul că slujirea episcopală sau arhierescă este una sfântă, de origine dumnezeiască. Deci, demnitatea și responsabilitatea slujirii episcopale derivă din sfîntenia slujirii acesteia. Și există, așa cum s-a observat în Tradiția Sfinților Părinți, două abordări ale slujirii episcopale. Una a Sfântului Clement Romanul, Episcopul Romei, care pune accentul mai întâi pe succesiunea apostolică. Tatăl L-a trimis pe Fiul, Fiul i-a trimis pe Apostoli și Apostolii i-au instituit ca păstori în comunități locale, în Biserici locale, pe episcopi. Și această succesiune apostolică este temelia demnității episcopale, episcopii fiind urmașii sau succesorii Apostolilor. Însă, există și o altă abor-

dare a demnității și responsabilității episcopale, pe care o accentuează în primul rând Sfântul Ignatie al Antiohiei. El nu spune doar că episcopul este succesori sau urmași al Apostolilor. El spune că episcopul este icoana vie a lucrării arhieresti a lui Hristos în Biserică Sa, încât Hristos este săvârșitorul tuturor Tainelor, iar episcopul doar vizualizează lucrarea lui Hristos cel nevăzut, dar real, prezent”.

Duminica, prima zi a săptămânii

Ședința de lucru a Sfântului Sinod a continuat cu analiza temelor de pe ordinea de zi, încheindu-se cu mai multe hotărâri dintre care prezentăm câteva, pe scurt, în cele ce urmează.

Sfântul Sinod a decis proclamarea anului 2011 ca Anul omagial al Sfântului Botez și al Sfintei Cununii în Patriarhia Română, cu scopul întăririi și promovării valorilor familiei creștine. În cadrul discuțiilor finalizate cu apro-

A fost lansat oficial site-ul
www.catedralaneamului.ro,
dedicat Catedralei Mântuirii Neamului.

și alte cheltuieli misionare interne, iar 43,32% din suma amintită este dedicată desfășurării unor acțiuni misionare externe.

Apel la dialog frătesc adresat Bisericii Greco-Catolice

De asemenea, Sfântul Sinod a hotărât să adreseze un apel la dialog frătesc Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică) pentru o mărturie creștină comună în societatea românească contemporană din ce în ce mai secularizată, cu speranța creării unui climat de încredere și respect reciproc între cele două Biserici românești. În acest context, ierarhii Sfântului Sinod și-au dat acordul de principiu pentru o posibilă invitație a Sanctității Sale Papa Benedict al XVI-lea în România. În acest sens, Patriarhia Română va evalua timpul invitației în consultare cu alți factori implicați.

Lansarea site-ului dedicat Catedralei Mântuirii Neamului

În cadrul ședinței sinodale a fost prezentat stadiul demersurilor pentru construirea Catedralei Mântuirii Neamului. La finalul ședinței, ierarhii Sfântului Sinod au participat la ceremonia de premiere a câștigătorilor concursului de proiectare pentru *Catedrala Mântuirii Neamului*, care a avut loc în *Aula Magna „Teotist Patriarhul”* din Palatul Patriarhiei. Societatea SC VANEL EXIM SRL din Bacău a fost declarată câștigătoarea concursului de proiectare care va încheia cu Patriarhia Română contractul complet.

Cu acest prilej, a fost lansat oficial și site-ul www.catedralaneamului.ro, dedicat *Catedralei Mântuirii Neamului*, realizat de Centrul de Presă BASILICA în colaborare cu *Sectorul Monumente și Construcții bisericești* și cu sprijinul *Serviciului IT* ale Patriarhiei Române. ■

➔ barea textului calendarului bisericesc pe anul 2011, între altele, s-a luat decizia de a înscrie în calendarul bisericesc, ca prima zi a săptămânii, ziua de duminică, precedată de o linie roșie, pentru a evidenția începutul săptămânii cu aceasta.

Se constituie fonduri pastorale eparhiale

În cadrul aceleiași ședințe a fost aprobat Programul social și pastoral în vremuri de criză economică propus de Patriarhia Română, cu scopul ajutorării familiilor de vârstnici cu pensii mici, a familiilor sărace cu mulți copii, dar cu venituri mici și a bolnavilor săraci. Programul va fi derulat de fiecare eparhie la nivel de parohie, mănăstire, protopopiat și centru eparhial prin intensificarea programelor sociale desfășurate și prin organizarea de noi cantine filantropice, colecte de alimente, îmbrăcăminte, alte produse de strictă necesitate și bani cu scopul ajutorării categoriilor sociale defavorizate. Aprobarea unor măsuri de sprijinire a familiilor preoților din parohiile sărace prin constituirea de fonduri pastorale eparhiale alimentate prin contribuții de solidaritate.

Fondul Central Misionar, singura sursă de finanțare a activității misionare a BOR

În cadrul ședinței de lucru a Sfântului Sinod al BOR, din 6 iulie 2010, a fost comunicat și rezultatul colectei din Duminica Ortodoxiei de anul acesta. Luând act că, în contextul crizei eco-

nomico-financiare din țară, în bugetul de stat nu a fost prevăzută niciun fel de sumă pentru sprijinirea Patriarhiei Române în vederea continuării activității de asistență religioasă și a susținerii activităților misionare în folosul unităților bisericești, membrii Sfântului Sinod au constatat că singura sursă de finanțare a acestor activități rămâne suma colectată la Fondul Central Misionar, care se transmite anual din eparhii, în cotă de 60%, la Patriarhia Română. Anul acesta, suma aflată la dispoziția Patriarhiei pentru susținerea activităților amintite este de 1.432.794 lei, din care 56,68% vor constitui subvenții pentru completarea salariilor preoților de la parohiile cu posibilități reduse (din țară și din afara granițelor țării)

Corurile bisericești de pe cuprinsul Patriarhiei Române vor fi supuse evaluării specialiștilor

De asemenea, ca urmare a precizărilor făcute de către PF Părinte Patriarh Daniel, în plenul ședinței Sfântului Sinod, privind rolul misionar al corurilor bisericești ca mijloc de propovăduire și mărturisire a dreptei credințe, în acest an în care este omagiat la nivel național Crezul Ortodox, la propunerea Comisiei teologice, liturgice și didactice, precum și a votului unanim exprimat, Sfântul Sinod a aprobat, între altele, ca Subcomisia de muzică psaltică și liniară, cu sprijinul specialiștilor, să evalueze repertoriul

corurilor bisericești de pe cuprinsul Patriarhiei Române. Conform hotărârii nr. 977 din 25 februarie 2009, Subcomisia de muzică psaltică și liniară are menirea de a pune în valoare muzica bisericească autentică. Sfântul Sinod urmărește prin aceasta intensificarea valorificării artistice a muzicii psaltice și a artei corale religioase exprimată prin muzica liniară, atât prin contribuția coralelor existente, cât și prin înființarea de noi ansambluri corale psaltice. Subcomisia de muzică psaltică și liniară a fost înființată cu scopul de stabilire a unor norme pentru combaterea și descurajarea unor tendințe străine de tradiția și duhul muzicii psaltice tradiționale românești, prezente din ce în ce mai mult în peisajul liturgic și interpretativ din țara noastră. ■

Concursul pentru proiectarea Catedralei Mântuirii Neamului a fost câștigat de o echipă de arhitecți, ingineri, profesori universitari și alți specialiști din Bacău.

SPECIAL

„Catedrala Mântuirii va dăinui cât neamul românesc“

Marile proiecte pot reuși doar dacă sunt realizate în echipă. Unul dintre acestea a fost cel al Catedralei Mântuirii Neamului. Iar când din echipa câștigătoare fac parte și băcăuani, bucuria noastră este cu atât mai mare, cu cât proiectul Catedralei Mântuirii Neamului este unul ce va rămâne în istorie. Catedrala Mântuirii Neamului se va prezenta în fața viitorului ca o construcție ce va rezista fără probleme, cel puțin teoretic, aproape jumătate de mileniu. „Există un calcul al accelerației terenului pentru o perioadă de 475 de ani“, a declarat Constantin Amăiei, coordonatorul grupului de arhitecți care și-a dat concursul, alături de alți specialiști, la realizarea acestui amplu proiect.

Concursul pentru proiectarea Catedralei Mântuirii Neamului a fost câștigat de o echipă de arhitecți, ingineri, profesori universitari și alți specialiști care, fiecare cu specializarea lui, au reușit să pună în practică tema de proiect propusă de PF Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

Coaliție de profesioniști pentru realizarea unui vechi ideal al românilor

Grupul de arhitecți, coordonați de arhitect Constantin Amăiei, șase ingineri de structură, coordonați de prof. univ. Constantin Pavel,

cinci ingineri de instalații, coordonați de prof. univ. Ștefan Stănescu, la care se adaugă șapte verificatori de proiect, cadre didactice universitare pentru toate specializările necesare, și alții. „Societatea Vanel Exim SRL, în colaborare cu Altfel Construct SRL și AIR Control Systems SRL, ambele din București, au câștigat acest proiect arhitectural al Catedralei Mântuirii Neamului“, a explicat Constantin Amăiei, directorul firmei Vanel Exim SRL. O coalizare impresionată de profesioniști pentru realizarea unui vechi ideal al românilor. „Oamenii au nevoie de un asemenea lăcaș de cult, noi fiind singura Biserică Ortodoxă autocefală fără o catedrală reprezentativă. Patriarhul Daniel este

Un mijloc modern și eficient de comunicare, în sprijinul Catedralei Neamului

La finalul festivității de premiere a participanților la concursul de proiecte pentru viitoarea Catedrală patriarhală, părintele consilier Constantin Stoica, purtătorul de cuvânt al Patriarhiei Române, a prezentat site-ul www.catedralaneamului.ro, prin care Patriarhia Română încearcă să asigure o comunicare eficientă cu toți cei interesați de construirea Catedralei Mântuirii Neamului. Pagina rezervată Catedralei a fost realizată de Centru de Presă Basilica, împreună cu Sectorul Monumente și Construcții bisericești și cu Sectorul IT ale Patriarhiei Române.

„Este un site prin care Patriarhia Română speră să asigure o comunicare eficientă cu toți

cei interesați de construirea viitoarei Catedrale Patriarhale și în mod special cu cei aflați în străinătate, pentru că va fi un instrument extrem de facil de a intra în legătură cu toate noutățile referitoare la construirea viitoarei Catedrale Patriarhale. Pentru a înțelege

mai bine tema de proiectare și semnificația Catedralei Mântuirii Neamului avem o secțiune intitulată „Symbolism Teologic“ prin care, din perspectivă teologică și liturgică, este explicat fiecare detaliu al viitoarei Catedrale. Există o secțiune numită „Arhivă Media“, în care sunt fie materiale filmate de Televiziunea Trinitas, fie articole apărute în publicațiile „Lumina“, dar și în alte publicații centrale și locale. Avem o secțiune consacrată opiniilor și secțiunea „Contact“ pentru cei care doresc să pună anumite întrebări. O secțiune de anunțuri, în care toate anunțurile oficiale vor fi prezentate. Există, de asemenea, pe prima pagină, o secțiune consacrată comunicatelor de presă și a știrilor apărute în presa bisericească, dar și în presa laică“, a precizat pr. Constantin Stoica, Consilier patriarhal și purtător de cuvânt al Patriarhiei Române.

Preafericirea Sa a evidențiat faptul că „această nouă catedrală nu este o ambiție, ci o obligație morală față de înaintași.

foarte hotărât să facem Catedrala, iar demersul este, din punctul meu de vedere, unul necesar și pozitiv“, a explicat arhitectul Amăiei.

Încă 6 luni pentru realizarea proiectului în detaliu

Deja inițiat în asemenea gen de construcții, având la activ și proiectul Catedralei „Înălțare Domnului“ din Bacău, dl arhitect Amăiei este convins că și ceea ce se dorește la București va fi o reușită. „La Bacău avem o colaborare extraordinară, de mulți ani, cu PS Episcop Ioachim Băcăuanul, de la care am învățat multe lucruri ce țin de construcția unei catedrale. Pot spune că Preașfinția Sa este părintele catedralei, alături de PS Ioachim Vasluiuanul, mutat la cele veșnice.“. Preașfinția Sa a apreciat proiectul Catedralei Mântuirii ca fiind unul dintre cele mai importante la nivel național, având în vedere că putem spune „Catedrala Mântuirii va dăinui cât nemul românesc“.

„Viitoarea Catedrală patriarhală nu este o catedrală foarte mare, așa cum s-ar crede. Este una la scara noastră. Va fi diferită față de catedrala din Bacău, pentru că, în primul rând este dublă ca dimensiuni, având o lungime de 120 de metri și o înălțime tot de 120 metri. Printre altele, va deține două demisoluri, două săli polivalente, un paraclis, necropola patriarhală, precum și anexe gospodărești“, a mai spus Constantin Amăiei. Datorită complexității sale, Catedrala Mântuirii Neamului va mai solicita ceva vreme profesionalismul arhitecților băcăuani. „Proiectul nu este finalizat în totalitate. A durat șase luni și nu este încă gata. Mai avem nevoie de încă șase luni pentru a finaliza toate detaliile. Însă și ceea ce s-a realizat până acum este meritul Patriarhului Daniel, care a stabilit o modalitate de a face un astfel de proiect realizabil în practică. Și al profesorului Nicolae Vlădescu“, a precizat Ctin Amăiei.

O demnitate istorică

Arhitectul băcăuan a menționat că, în caracterul distinctiv al Catedralei, se vor reflecta toate elementele definitorii pentru arhitectura bizantină și românească. „Noi am gândit catedrala în întregul ansamblu arhitectural, nu doar biserica propriu-zisă. Și trebuie spus că nu este o arhitectură novatoare, oamenii asociind credința ortodoxă cu forma bizantină. Catedrala Mântuirii va fi realizată într-o formă sintetică, care aduce aminte și de elemente caracteristice ale arhitecturii românești“, a mai zis arhitectul băcăuan. Pe lângă sistemul special de infrastructură, cu fundații pe bază de pereți mulați și alte conformări structurale deosebite, Catedrala Mântuirii Neamului se va prezenta în fața viitorului ca o construcție ce va rezista fără probleme, cel puțin teoretic, aproape jumătate de mileniu. „Există

un calcul al accelerației terenului pentru o perioadă de 475 de ani“, a menționat Ctin Amăiei.

Prins de acum într-o navetă săptămânală Bacău-București, directorul firmei de arhitectură din Bacău se poate considera fericit și norocos din mai multe motive. „În primul rând, când ne-am înscris la acest concurs i-am promis

Preașfințitului Episcop Ioachim Băcăuanul să nu-l facem de rușine, fiind responsabili în solidar cu Preașfinția Sa. Apoi, mă consider un om norocos pentru că am avut ocazia să particip la înfăptuirea unui asemenea proiect, ocazie unică în viață pentru orice arhitect“, a mai spus Constantin Amăiei. (Pr. Ctin GHERASIM)

Premierea participanților la concursul de proiectare a Catedralei Mântuirii Neamului

Reprezentanții societăților înscrise la concursul de proiectare a Catedralei Mântuirii Neamului au fost premiați miercuri, 7 iulie, în Aula Magna „Teocist Patriarhul“ de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel. Societatea SC Vanel Exim SRL din Bacău a fost declarată câștigătoarea concursului de proiectare care va încheia cu Patriarhia Română contractul complet.

Premiul al III-lea a fost acordat societății SC West Group Architecture SRL - București. Societatea SC Exprocons Gosav SRL - Iași a obținut Mențiunea I, iar societatea SC Criba Design SRL - București a obținut Mențiunea a II-a. Mențiunea a III-a a fost acordată societății Biroul de Arhitectură „Drig Bogdan“ - Arad. Au mai fost acordate distincții speciale societăților SC Mina-M-Com SRL - București și SC Oldartpro SRL - Suceava.

În prezența membrilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, Preașfințitul Ciprian Cămpineanul, Episcop-vicar patriarhal, a citit procesul-verbal încheiat cu prile-

jul întrunirii Comisiei de evaluare finală din 1 iulie, prezentând informații legate de desfășurarea concursului și componenta Juriului, a Comisiei patriarhale de coordonare și a celor patru subcomisii de evaluare a proiectelor depuse.

După premierea proiectanților, domniile ing. Nicolae Noica și arh. Nicolae Vlădescu au primit din partea Patriarhului României Ordinul „Sfinții Împărați Constantin și Elena“, ca semn al prețurii pentru implicarea activă în pregătirea construirii Catedralei Mântuirii Neamului.

PF Părinte Patriarh Daniel a subliniat că machetele, documentația scrisă și desenată vor fi depuse într-o arhivă și într-un muzeu ce vor fi amenajate în turla principală a noii Catedrale patriarhale. Preafericirea Sa a evidențiat faptul că „această nouă catedrală nu este o ambiție, ci o obligație morală față de înaintașii care au încercat să realizeze o catedrală suficient de mare, care să corespundă nevoilor Bisericii, dar și pentru că, din punct de vedere liturgic și pastoral, catedrala veche nu mai corespunde, deoarece este o biserică veche mănăstirească, declarată, în mod provizoriu, Catedrală mitropolitană și, tot provizoriu, declarată Catedrală patriarhală“. ■

Mai multe biserici din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului și-au serbat hramul în ziua prăznuirii Sfântului Prooroc Ilie.

BISERICA ÎN SĂRBĂTOARE

Sfîntirea noului lăcaș de închinare din Corni

În ziua de 18 iulie a fost sărbătoare și la o altă biserică din eparhia noastră închinată Sf. Ilie. Altarul Bisericii „Sfântul Ilie“ din localitatea Corni, județul Bacău a fost sfințit de către Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Cu acest prilej au fost puse în funcțiune și clopotele sfântului lăcaș, donate de către PS Episcop Ioachim.

Preasfințitul Părinte Ioachim a declarat că „în Parohia Tătăraști se va organiza și o Cantină socială, pentru persoanele defavorizate, pentru copii, pentru oamenii care nu au cele de trebuință traiului cotidian, urmând ca, în anii ce vor veni, odată cu terminarea construcției Bisericii, să se ridice aici și un Așezământ social, care să răspundă nevoilor specifice credincioșilor din zonă“.

Lucrările la biserica din Corni au început în anul 2003, când, în ziua de 3 iulie, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul a pus piatra de temelie a lăcașului de cult. Acestea au fost supravegheate, în permanență, de părințele paroh Darie Dumitru, ajutat în demersul său de credincioșii din comuna Tătăraști, de primăria localității, precum și de Ministerul Culturii și Cultelor. (C.G.)

Masivul Berzunțului a devenit „Muntele Carmel al eparhiei Romanului și Bacăului“

Sute de credincioși au participat, pe 20 iulie, la slujba de sfințire a Bisericii Schitului „Sfântul Ilie“ din localitatea băcăuană Berzunți. În ziua pomenirii Sf. Măritului Prooroc Ilie Tesviteanul, Presfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a oficiat slujba de sfințire a bisericii schitului de pe Muntele Savului, schit dependent de Mănăstirea „Sf. Sava“ din comuna Berzunți, protopopiatul Onești, județul Bacău.

Situată la o altitudine de peste 900 de m, în poiana cunoscută sub denumirea de „Poiana Schitului“, Biserica „Sf. Ilie“ a fost ridicată pe locul unde a sihăstrit, în secolul al XVIII-lea, vestitul pustnic și duhovnic Sava și unde la începutul secolului al XIX-lea s-a construit un schit, de către ieromonahul Varnava, după cum aflăm din însemnările ierodiaconului Justinian Florea. Primul schit nu a rezistat din cauza vitregiilor vremii, fiind mutat la poalele muntelui. Lucrările de reorganizare a schitului care funcționează astăzi, au demarat după anul 1990, la inițiativa PC Ieromonah Isaia Adragăi, vietitor al Mănăstirii „Sf. Sava“.

Prin osteneala părintelui egumen Isaia, au fost amenajate, mai întâi, câteva încăperi și un para-

clis. Văzând dragostea și atașamentul credincioșilor față de acest loc, s-a luat hotărârea ridicării unei biserici, slujba punerii pietrei de temelie fiind oficiată în ziua de 20 iulie 2002.

Ridicată cu aportul direct al credincioșilor

Cu sprijinul pelerinilor, cu ajutorul autorităților locale și, mai ales, al PC Părinte Arsenie Voaides, starețul Mănăstirii „Sf. Sava“ s-au încheiat lucrările de zidire și de împodobire a bisericii schitului, construită în stilul moldovenesc-stefanian, precum și a întregului complex eclesial.

„Biserica aceasta a fost zidită într-un fel aparte. Părintele stareț de la Mănăstirea „Sfântul Sava“ rânduia fiecărui pelerin care se ostenea să urce pe munte să poarte până sus câte o cărămidă. Așadar, acest sfânt lăcaș a fost ridicat prin directă implicare a credincioșilor care au urcat până aici cărămidile folosite pentru zidire, contribuind prin osteneala lor la ridicarea acestei Biserici“.

La slujba de sfințire oficiată de PS Părinte Ioachim Băcăuanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, precum și la Sf. Liturghie arhierescă, au participat PC Pr. Constantin Alupei, Protopop al Protoieriei Onești, PC Protosinghel Arsenie Voaides, starețul Mănăstirii „Sf. Sava“, Berzunți, stareți și stareți din mănăstirile eparhiei, dar și din alte eparhii, un sobor numeros de preoți, reprezentanți ai autorităților locale.

În ciuda vremii total nefavorabile și a difi- cultății cu care se urcă la acest schit, un număr

impresionant de credincioși a vrut să dea slavă lui Dumnezeu și cinste Sf. Ilie, participând la acest moment de sărbătoare pelerini veniți atât din localitățile vecine, cât și din alte zone ale țării (București, Argeș, Covasna etc.).

„Muntele Carmel al eparhiei noastre“

În cuvântul de învățătură rostit după oficierea Sfintei Liturghii, Preasfințitul Părinte Ioachim a felicitat și a multumit tuturor pelerinilor și temerarilor care au cutezat să urce pentru a se împărtăși de har pe „Muntele Carmel al eparhiei noastre“. (n.red. Sf. Ilie a făcut din Muntele Carmel din Israel bastionul monoteismului în lupta împotriva profetilor zeului Baal. Carmel înseamnă, în limba ebraică, „gradina sau via Domnului.“) Făcând analogia între Muntele Savu și Muntele Carmel, Preasfinția Sa a subliniat importanța și semnificația urcușului duhovnicesc, a evoluției din treaptă în treaptă, epectatic, spunând că „viața noastră este un permanent urcuș, nicidecum o coborâre“. La final a adresat îndemnul ca fiecare să aibă „conștiința urcușului duhovnicesc“ căci acesta „trebuie să fie continuu cum și viața este continuă. Așa să fie întreaga noastră viață!“ (Arhid. Adrian Ciobanu)

Rromii din Băcioi vor avea biserică nouă

Sâmbătă, 17 iulie, în ziua de prăznuire a Sfintei Mare Mucenițe Marina, IPS Arhiepiscop Adrian Hrițcu și Preasfințitul Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, au pus piatra de temelie pentru biserica cu hramurile „Izvorul Tămăduirii” și „Sf. Arhangheli Mihail și Gavrii” din satul Băcioi, comuna Corbasca, Protopopiatul Sascut.

Slujba de sfințire a locului viitoarei biserici din Băcioi a fost una deosebită, atât datorită faptului că la eveniment au fost prezenți doi ierarhi ai Bisericii noastre, cât și pentru că la Sfânta Liturghie au participat peste 700 de credincioși, lucru mai rar întâlnit aici.

Cu sprijinul IPS Adrian Hrițcu

„Între cei implicați pentru înălțarea sfântului lăcaș, între ctitori se află și IPS Părinte Adrian, care a donat 50.000 de euro pentru viitoarea biserică. Aceasta va deservi comunitatea ortodoxă din zonă, formată din aproape 500 de familii, dintre care majoritatea sunt de etnie romă. Cu sprijinul oamenilor politici din această zonă, pentru ridicarea bisericii din Băcioi s-a obținut și un ajutor financiar din partea Secretariatului de Stat pentru Culte”, a precizat preotul Ioan Negoită, protopop de Sascut. Întrucât Băcioi este o zonă cu posibilități materiale reduse, de construcția bisericii se va ocupa părintele Arsenie Voaides, staretul mănăstirii „Sf. Sava” de la Berzuntii, cel care, cu binecuvântarea PS Episcop Ioachim Băcăuanul, a fost în permanență alături de credincioșii ortodocși din această parte a județului Bacău. În Băcioi mai există o biserică, însă aceasta nu mai corespunde nevoilor spirituale ale acestei comunități și este situată într-o zonă greu accesibilă în condiții meteo nefavorabile.

Rromii, o comunitate cu nevoi specifice

„O decizie al cărei efect pozitiv este evident, a fost aceea a Preasfințitului Episcop Ioachim Băcăuanul, care a hirotonit pentru comunitatea de rromi un preot din sânul acesteia. Părintele Ion Matache Parnica a fost hirotonit pe

IPS Arhiepiscop Adrian Hrițcu și PS Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul au fost întâmpinați la Băcioiu cu pâine și sare, în spiritul tradiției noastre naționale

1 septembrie 2001, pe seama parohiei Bâșca, iar acum a fost hirotesit iconom stavrofor, fiind numit onorific „protopop al rromilor”. Acest gest al Preasfințitului Ioachim Băcăuanul a determinat o mobilizare la lucru a credincioșilor din satul Băcioi, cu speranța de a avea și ei, cât mai curând, o biserică”, a mai adăugat părintele protopop de Sascut, după cum ne informează Radio TRINITAS. Părintele Ion Matache Parnica s-a alăturat părintelui Arsenie Voaides în efortul de a asigura asistența religioasă necesară și de a răspunde problemelor spirituale specifice comunității de etnie romă din această zonă a eparhiei Romanului și Bacăului.

„Iată că lucrarea lui Dumnezeu a făcut să aveți și preot, în persoana părintelui Ioan de la Bâșca, și biserică în satul vostru. De acum înainte vă veți putea boteza copiii, vă veți cununa fiii și vă veți înmormânta parinții în biserica din satul vostru. Sunteți într-adevăr binecuvântați!”, le-a spus PS Ioachim Băcăuanul rromilor prezenți la slujba de sfințire a locului bisericii „Izvorul Tămăduirii” și „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Băcioi. (pr. Ctin Gherasim)

Cuvioasa Parascheva are biserică nouă la Marvila

Biserica parohiei Marvila (foto) din comuna Corbasca, Protopopiatul Sascut a fost sfințită în ziua de 25 iulie, de Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Ridicarea unei noi biserici pentru credincioșii din parohia Marvila a fost o necesitate, dat fiind faptul că biserica veche, ce datează din secolul al XIX-lea, a fost afectată puternic de intemperiiile naturii, suferind de-a lungul timpului mai multe intervenții de restaurare și consolidare. În anul 1996 s-a realizat proiectul pentru o biserică nouă. Lucrările au fost coordonate de părintele Simion Albu.

Lăcașul închinat Sfintei Cuvioase Parascheva, ocrotitoarea Moldovei, a fost ridicat, în special, prin contribuția enoriașilor și a autorităților locale, între anii 1996-2010. (C.G.)

Resfințire de biserică la Climești

Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a oficiat duminică, 11 iulie, slujba de resfințire a bisericii cu hramul „Sf. Împărați Constantin și Elena” din parohia Climești, comuna Făurei, Protopopiatul Roman.

Zidită în anul 1883, în stil bizantin, cu elemente moldovenesti, de Grigorie și Eugenia (fostă Ghika) Cozadini, biserica a necesitat de-a lungul timpului lucrări de restaurare și consolidare, între care, unele mai ample în 1999-2000, când a fost resfințită de PS Ioachim Băcăuanul. Din nefericire, în luna februarie 2009, un incendiu a provocat distrugerea unei părți din acoperiș, a turnului, fiind de asemenea

topite și cele trei clopote existente din vremea ctitorilor. La inițiativa PS Episcop Ioachim Băcăuanul s-au demarat acțiuni de restaurare și refacere a bisericii, sub coordonarea preotului paroh Vasile Luncanu. Astfel, au fost refăcute integral acoperișul, bolta, turnul clopotniță. Totodată, a fost schimbată tâmplăria ușilor și ferestrelor. De asemenea, au fost achiziționate clopote noi, iar părțile din sfântul lăcaș afectate de foc au fost repectate. În Sfântul Altar a fost refăcut piciorul Sfintei Mese și s-au schimbat acoperămintele.

Lucrările de restaurare și refacere au fost realizate cu sprijinul Centrului Eparhial Roman, al Secretariatului de Stat pentru Culte, al Consiliului Local Făurei, al enoriașilor și a unor sponsori deosebiți, între care deputatul Raul-Victor Surdu-Soreanu. (pr. Ctin Gherasim)

Din 2008, de când a fost sfințită capela spitalului moineștean, preotul Gheorghe Turcu și conducerea instituției spitalicești obișnuiesc să aducă alinare bolnavilor și bucurie credincioșilor prin aducerea de sfinte moaște.

Sute de credincioși la hramul bisericii Mariei Magdalena din Onești

Sute de credincioși s-au adunat pe 22 iulie la Onești, la hramul Bisericii „Sfânta Maria Magdalena“ din cartierul Buhoci. Slujba Sfintei Liturghii a fost săvârșită la lăcașul construit după modelul Bisericii Mănăstirii Putna de un sobor de preoți, sub protia pr. protopop Constantin Alupei. Alături de preoți și credincioși s-a aflat și ctitorul acestei biserici, primarul Oneștiului, Emil Lemnaru.

Mai multe informații a oferit, pentru Radio Trinitas, părintele Constantin Alupei, Protopop de Onești: „Toți locuitorii din Onești știu că există această biserică și mulți vin aici în ziua hramului. Biserica „Sf. Maria Magdalena“ din Onești are o arhitectură deosebită, fiind replica la scară redusă a bisericii de la Mănăstirea Putna și urmând acum a fi îmbogățită prin pictură.“

Sfânta Maria Magdalena este una dintre cele opt femei care, după cum se relatează în Sfintele Evanghelii, după punerea în mormânt a Domnului, au mers să ungă trupul Mântuitorului cu mir, conform ritualurilor iudaice de înmormântare. S-a numit „Magdalena“ după localitatea Magdala, din Galileea de Sus, unde s-a născut sau a trăit mai mult, oraș situat la circa 5 km nord de Marea Galileii. După Pogorârea Sfântului Duh, Maria Magdalena a propovăduit Evanghelia prin numeroase cetăți și sate. După ce a predicat la Roma, Sfânta Maria Magdalena l-a ajutat în activitatea sa, la Efes, pe Sfântul Ioan Evanghelistul, acesta fiind orașul în care ea a trecut la Domnul și unde Sfântul Ioan a înmormântat-o la intrarea peșterii din Muntele Ohlon, din apropiere. ■

Așezământul spitalicesc din Moinești, pentru câteva zile, a devenit loc de pelerinaj

A devenit un obicei la capela Sfântului Pantelimon de la Spitalul de Urgență din Moinești ca, în fiecare an, cu ocazia hramului, să fie aduse moaștele unor sfinți martiri. Cu binecuvântarea Preasfințitului Visarion, Episcopul Tulcii, și cu acordul Înaltpreasfințitului Eftimie, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului, și a Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, anul acesta, în perioada 24-27 iulie, moaștele Sfinților Mucenici Epictet și Astion de la Halmyris au fost duse spre cinstire credincioșilor din orașul Moinești, jud. Bacău. Acestea au fost aduse la Moinești sâmbătă, 24 iulie, și au fost depuse în Biserica „Sfântul Mucenic Pantelimon“ din incinta Spitalului Municipal de Urgență din localitate.

Marti, 27 iulie, în ziua când este celebrat Sfântul Pantelimon, un numeros sobor de preoți, sub protia PS Visarion, episcopul Tulcii, a oficiat slujba arhierescă, la care au participat și edilul șef al Moineștiului, Viorel Ilie, precum și directorul spitalului moineștean, medicul Adrian Cotârlet.

„O întâlnire peste veacuri a sfinților“

Impresionat de numărul mare de credincioși sosiți, dar și de buna organizare a evenimentului, PS Episcop Visarion a ținut să mulțumească tuturor. „A fost o zi de mare bucurie și de înălțare sufletească pentru credincioșii ortodocși din Moinești, pentru că a fost ziua hramului bisericii din

incinta Spitalului Municipal. La frumusețea acestei sărbători a Sfântului Pantelimon s-a adăugat și venirea de la Halmyris, din cetatea istorică de pe malurile Dunării, a moaștelor Sfinților Mucenici Epictet și Astion, care au pățimit pentru Hristos în anul 290. A fost o întâlnire peste veacuri a sfinților care unesc eparhiile și îi insuflă pe credincioși să lucreze pentru mântuire“, a spus, printre altele, PS Părinte Visarion. Prezent la eveniment, părintele Constantin Alupei, protopop de Onești, l-a făcut cunoscut sutelor de credincioși din Moinești pe ierarhul de la Tulcea, fost vicar al Mitropoliei Ardealului din anul 1997, iar începând din 2008, numit de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe ca ierarh al Tulcii.

Aducerea de moaște - o tradiție pe cale de a fi statornicită

Gazdă deosebită a acestor manifestări spirituale, dr. Adrian Cotârlet, directorul Spitalului din Moinești, a ținut să mulțumească PS Visarion pentru prezența în mijlocul cadrelor medicale și a credincioșilor din Moinești. „Îl rugăm pe Preasfințitul Episcop Visarion să considere Moineștiul un loc în care este așteptat cu iubire, oricând va dori să ne binecuvinteze cu prezența. Numărul impresionat de credincioși prezenți la slujba dedicată Sfântului Pantelimon ne face să credem că Moineștiul este pe cale de a deveni un loc de pelerinaj nu doar pentru tămăduirea trupurilor, ci și a sufletelor noastre“, a declarat Adrian Cotârlet, directorul Spitalului de Urgență Moinești.

Din 2008, de când a fost sfințită capela spitalului moineștean, preotul Gheorghe Turcu și conducerea instituției spitalicești obișnuiesc să aducă alinare bolnavilor și bucurie credincioșilor prin aducerea de sfinte moaște. Astfel, dacă acum doi ani, în 2008, au poposit la Moinești, pentru câteva zile moaștele Sfântului Pantelimon precum și ale Sfântului Simeon din Muntele cel Minunat, anul trecut au ajuns moaștele Sfântului Gheorghe, de la parohia Feredeni-Hârlău, acestora adăugându-li-se moaștele Sfinților Epictet și Astion. (pr. C. Gherasim)

Rugăciuni pentru bătrânii de la Căminul din Hârja

La biserica din curtea Așezământului social-filantropic de la Hârja a avut loc vineri, 2 iulie, o slujbă religioasă specială cu ocazia împlinirii a patru ani de existență și a serbării patronului spiritual al acestui lăcaș, Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt. Cu binecuvântarea PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicear al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, ceremonia religioasă de la Așezământul din Hârja va fi oficiată de părintele protopop Constantin Alupei, împreună cu un sobor de preoți din cuprinsul protopopiatului Onești. Aceștia, alături de credincioșii din zonă și bătrânii de la cămin, îl vor serba pe sfântul voievod, născut la Borzești, localitatea situată lângă municipiul Onești.

La Așezământul de la Hârja, aproape 30 de bătrâni sunt îngrijiți și asistați spiritual în fiecare zi

Așezământul de la Hârja a fost construit în 2004, de preotul Petrică Leascu, fiind sfințit la 24 aprilie, de către PS Episcop Ioachim Băcăua-

mul Voievod Ștefan cel Mare“, din Hârja“, a explicat preotul Ilarion Mătă, actualul responsabil de acest așezământ. (pr. Ctin GHERASIM)

Hramul Mănăstirii Ciolpani, în al treisprezecelea an

Mii de credincioși au participat, în ziua de 18 iulie, la slujba Sfintei Liturghii de la Mănăstirea Ciolpani din județul Bacău, care și-a serbat hramul odată cu sărbătoarea Sfântului Mucenic Emilian de la Durostorum, informează „Ziarul Lumina“, Ediția de Moldova.

Mănăstirea amplasată la circa 5 kilometri de orașul Buhuși, într-un cadru natural deosebit, este singurul lăcaș de rugăciune din țară ce poartă hramul acestui martir, care a trăit și a murit pentru credința în Hristos în secolul al IV-lea și ale cărui sfinte moaște au fost îngropate într-o localitate de lângă orașul bulgăresc Durostorum.

Anul acesta este cel de-al 13-lea an în care această oază de spiritualitate ortodoxă, în care își găsesc alinare sufletească mii de credincioși și pelerini, își serbează patronul spiritual.

Mănăstirea Ciolpani este unul dintre locurile de pelerinaj consacrate din județul Bacău, aflată în imediata apropiere a altei mănăstiri, Runc. Primul schit de pe aceste locuri a fost ctitorit de sulițașul Ciolpan, călugărit aici și a dat și numele schitului. În 1730, medelnicerul Teodor Cantacuzino a construit o bisericuță din lemn de stejar, care există și azi în cimitirul mănăstirii, ca monument istoric. Rămasă pustie de-a lungul vremii, mănăstirea a fost redeschisă în anul 1991, cu obște de maici. Cu osteneala maicilor și a arhimandritului Emilian Panait, starețul Mănăstirii Runc și duhovnicul maicilor, s-au construit trei clădiri pentru chilii, un para-

clis pentru pravila călugărească și biserica mare. Sfințirea bisericii mari cu hramul „Sfântul Mucenic Emilian“ s-a făcut la 21 septembrie 1997,

iar de atunci, în fiecare an, la 18 iulie, creștinii vin să se închine în singura biserică din țară care îi poartă hramul. ■

Fapta bună în sprijinul familiilor sinistrate reprezintă un act de solidaritate, care poate susține speranța că necazurile vor fi depășite.

Biserica - factor de coeziune în ajutorarea sinistraților

Luna iulie a stat sub semnul revărsării apelor. Pe întreg cuprinsul Patriarhiei Române s-au înalțat rugăciuni pentru oprirea ploilor. Patriarhia Română, prin sectoarele sociale pe care le coordonează, a venit în sprijinul persoanelor afectate de inundații, deschizând conturi speciale pentru sinistrați, în care pot fi depuse sumele donate.

Și Arhiepiscopia Romanului și Bacăului a deschis trei conturi pentru donații la agenția din Bacău a Băncii Italo Romena, în vederea ajutorării sinistraților de pe Valea Siretului. Conturile în care se pot face donații sunt:

- în lei: RO23BITRBC1RON035639CC01;
- în euro: RO39BITRBC1EUR035639CC01;
- în dolari: RO61BITRBC1USD035639CC01.

Banca Italo Romena a dorit să fie printre primii care se alătură inițiativei demarate de Arhiepiscopia Romanului și Bacăului pentru a veni în sprijinul celor care au avut de suferit în urma inundațiilor, oferind o donație de 5.000 de euro.

„În astfel de momente este important să fim uniți și să ne arătăm sprijinul față de victimele inundațiilor, indiferent de contextul economic. Am fost impresionat să aflu că pensionari, deși cu venituri mici, au contribuit la strângerea de fonduri pentru cei care au pierdut totul în urma inundațiilor. Aș dori să fac un apel către toți românii și către colegii noștri de breaslă. Este momentul să fim alături de victimele inundațiilor și să le ajutăm, pentru că fiecare contribuție, oricât de mică, contează“, a declarat Franco Antiga, Președinte al Băncii Italo Romena, după cum ne informează Agenția Amos News.

Ca primă măsură, în zonele afectate de inundații, Centrul Eparhial de la Roman a dispus ca toate casele praznicale să fie puse la dispoziția persoanelor evacuate din calea apelor, asigurându-le acestora hrana și adăpost. Imediat după retragerea apelor, Arhiepiscopia Romanului și Bacăului s-a implicat, cu ajutorul donațiilor primite, în refacerea locuințelor distruse de inundații.

Ajutoare pentru sinistrați gestionate prin Biserică

La Săucești, comună grav afectată de inundații, din județul Bacău, s-au primit alimente și alte produse de strictă necesitate din partea preoților și parohiilor din mai multe zone ale țării. În cea mai mare parte, aceste bunuri au ajuns la Biserica din Săucești, după care au fost împărțite persoanelor care au suferit pagube în urma inundațiilor.

Mai multe informații a oferit pentru Radio TRINITAS, părintele Ioan Vădană, parohul Biseri-

Centrul eparhial Roman, în numele ierarhilor, clerului și credincioșilor din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, mulțumește tuturor creștinilor care s-au implicat în ajutorarea celor afectați și anul acesta de revărsarea nemiloasă a apelor. Fapta bună în sprijinul familiilor sinistrate reprezintă un act de solidaritate, care poate susține speranța că necazurile vor fi depășite. Acolo unde faptei bune i se adaugă rugăciunea, Dumnezeu vine să înmulțească roadele bune ale sufletului nostru. Dumnezeu să binecuvinteze jertfa și să înmulțească darul donatorilor, miluitorilor și sprijinitorilor celor în nevoi!

cii din Săucești, județul Bacău: „Au venit ajutoare sub toate formele: alimente, haine, hrană pentru animale și tot ceea ce este necesar continuării vieții cotidiene. Am primit din toate zonele țării, de la parohii, preoți, societăți comerciale. Noi gestionăm toate ajutoarele care sunt trimise de parohii, dar sunt și preoți care distribuie ajutoarele în mod independent și cărora le mulțumim pe această cale“.

Amintim aici doar câteva dintre parohiile care au adus ajutoare în eparhia noastră în zona grav afectată de inundațiile de anul acesta.

Astfel, din Capitală au fost organizate transporturi speciale către Săucești din Parohia „Înălțarea Domnului“ din cartierul Drumul Taberei și de la Parohia Parc Ghencea I, după cum informează Agenția de știri Basilica.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Nifon și Arhiepiscopia Târgoviștei, prin Sectorul Social-Filantropic, a derulat un program de strângere de ajutoare pentru cei afectați inundații, informează Biroul de presă al Arhiepiscopiei Târgoviștei. Se remarcă Parohia „Sfântul Nifon“ din Târgoviște, care în ziua de luni, 12 iulie, prin efortul filantropic al preoților și al credincioșilor săi, a trimis în localitatea Săucești, din județul Bacău, două tiruri cu ajutoare umanitare, constând în: alimente, apă minerală, îmbrăcăminte, cereale și materiale de construcție.

Arhiepiscopia Dunării de Jos în sprijinul băcăuanilor

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos și prin purtarea de grijă a părintelui protoiereu Ionuț Glăvan, din Protoieria Covurlui și a preoților din parohiile Rediu, Suhurlui și Plevna, s-au strâns pentru sinistrații din localitatea Săucești, județul Bacău: 12 tone de cereale, 1 tonă de alimente neperisabile, 37 de pachete cu articole de îmbrăcăminte și 51 de păături, în valoare totală de 12.639 lei, informează Biroul de Presă și Comunicare al Arhiepiscopiei Dunării de Jos. Credincioșii din Protoieria Covurlui au răspuns, astfel, încă o dată, cu promptitudine, nevoilor semenilor aflați în necazuri și suferințe, venite în urma inundațiilor din această vară.

De remarcat sunt și credincioșii din localitatea Plevna, județul Galați, care au reușit să se mobilizeze, într-un timp foarte scurt, pentru colectarea acestor ajutoare, cu toate că în această localitate Biserica este în construcție.

Ajutoare pentru persoanele afectate de inundații din județul Bacău au fost oferite și din partea Protopopiatului Tecuci. Tone de ajutoare colectate în Protopopiatul Tecuci din Arhiepiscopia Dunării de Jos, au fost trimise familiilor sinistrate din nordul Moldovei. Mai multe informații a oferit pentru Radio Trinitas părintele Gheorghe Joghiu, Protopop de Tecuci: „Ne-am deplasat cu toate ajutoarele colectate către zonele Săucești, Dorohoi, Botoșani și Suceava. Deplasarea s-a făcut în mai multe etape, îmbrăcăminte, alimentele neperisabile și cerealele fiind depuse între timp la depozitul protoieriei. Mulțumim tuturor preoților și credincioșilor care s-au implicat în această colectă, alegând să facă acest act de solidaritate și de susținere morală“.

Protoieria Tecuci a fost prezentă la Săucești cu 12 tone de ajutoare din zona Matca.

Și creștinii din străinătate au fost solidari cu sinistrații din parohia Săucești, Protopopiatul Bacău, care au avut de suferit în urma inundațiilor provocate de ieșirea din matcă a râului Siret, făcând donații sau trimitând ajutoare. ■

Preafericitul Daniel, Patriarhul României, a împlinit 59 de ani

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a împlinit pe 22 iulie a.c., 59 de ani. La Catedrala patriarhală, în cadrul Sfintei Liturghii au fost înălțate rugăciuni de mulțumire către Dumnezeu pentru binefacerile revărsate asupra Bisericii Ortodoxe Române, a poporului român și a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, informează Ziarul Lumina.

Patriarhul Daniel s-a născut în satul Dobrești, comuna Bara, județul Timiș, ca al treilea copil în familia învățătorului Alexie și Stela Ciobotea. A studiat Teologia la Institutul Teologic Universitar Ortodox din Sibiu, frecventând, în perioada 1974-1976, cursurile de doctorat la Institutul Teologic Universitar Ortodox din București, sub îndrumarea pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae. Și-a continuat studiile în străinătate: doi ani la Facultatea de Teologie a Universității de Științe Umane din Strasbourg (Franța) și doi ani la Universitatea „Albert Ludwig” din Freiburg im Breisgau, Facultatea de Teologie Catolică (Germania). În 1987, a intrat în viața monahală la Mănăstirea Sihăstria, cu numele Daniel, avându-l ca naș de călugărie pe arhimandritul Cleopa Ilie. La 4 martie 1990 a fost ales Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, cu titlul de Lugojanul și a fost hirotonit arhieru. La puțin timp (7 iunie 1990) a fost ales Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Bucovinei. A desfășurat o bogată activitate pastoral-misionară, culturală și social-filantropică în perioada 1990-2008, în demnitatea de Mitropolit al Moldovei și Bucovinei. La 12 septembrie 2007 Colegiul Electoral Bisericesc l-a ales în funcția de Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Munteniei și Dobrogei, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române și Locțiitor al Tronului Cezareei Capadociei.

Întronizarea Preafericitului Patriarh Daniel a avut loc duminică, 30 septembrie 2007, la Catedrala patriarhală din București.

Susținută activitate culturală

Patriarhul nostru deține mai multe funcții și onoruri, între care aceea de membru titular al Academiei Internaționale de Științe Religioase de la Bruxelles, și a obținut mai multe titluri și distincții. Este Doctor Honoris Causa al mai multor universități din țară, precum și al Universității Catolice „Sacred Heart”, Fairfield, Connecticut, SUA.

La 30 septembrie 2007, când a fost întronizat ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, a primit din partea președintelui Traian Băsescu Ordinul „Steaua României” în grad de Mare Cruce.

Patriarhul Bisericii noastre a fondat mai multe publicații și a participat la peste 100 de simpozioane, congrese, conferințe, colocvii și întruniri naționale și internaționale, fiind, de asemenea, autorul mai multor volume de scrieri. A publicat peste 1.000 de articole, studii, cuvântări și prefete, atât în română, cât și în limbile franceză, engleză și germană.

Prezent anul trecut la Roman, cu prilejul ridicării eparhiei noastre la rangul de arhiepiscopie, PF Părinte Patriarh Daniel a fost întâmpinat cu toată dragostea de către ierarhii, preoții și credincioșii locului

A pus bazele primului Centru de Presă al BOR

În activitatea Sa de până acum, Patriarhul Daniel s-a remarcat ca fondator de instituții, publicații, organizator de simpozioane, colocvii, congrese și expoziții, precum și inițiator, sprijinitor și coordonator a numeroase programe sociale, culturale și educative. A înființat și susținut mai multe instituții de învățământ teologic, asociații social-filantropice și centre cultural-pastorale, atât în Moldova, cât și în Arhiepiscopia Bucureștilor.

A arătat o grijă deosebită pentru monahism, numărul mănăstirilor și schiturilor crescând considerabil sub îndrumarea sa. În timpul arhipăstoririi sale, au fost canonizați mai mulți sfinți români, au fost înființate sau reactivate eparhii, iar mai multe episcopii istorice din țară au fost ridicate la rangul de arhiepiscopie.

În calitate de Patriarh al BOR a efectuat o vizită irenică la Constantinopol, vizite pastorale în Austria, Franța și Spania, precum și vizite canonice în mai multe arhiepiscopii și episcopii din țară.

La București, Patriarhul Daniel a pus bazele primului Centru de Presă al Bisericii Ortodoxe Române, Basilica, în cadrul căruia funcționează Radio Trinitas, TV Trinitas, Ziarul Lumina, Agenția de știri Basilica și Biroul de presă al Patriarhiei Române.

Cu purtarea de grijă a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, s-au făcut toate demersurile pentru demararea lucrărilor de construire a Catedralei Mântuirii Neamului.

Biroul de presă al Patriarhiei Române precizează că zilele oficiale de aniversare a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel sunt: ziua de 30 septembrie, data întronizării Preafericitului Părinte Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, precum și 17 și 18 decembrie, zilele de pomenire a Sfântului Prooroc Daniel și a Sfântului Cuvios Daniil Sihuștrul. (sursa: basilica.ro)

Pe 15 iulie a.c. a fost introdusă în circulație emisiunea de mărci poștale „125 de ani de la Recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române“, informează romfilatelia.ro.

BISERICĂ ȘI
SOCIETATE

Colecții inedite în Anul aniversării a 125 de ani de la recunoașterea autocefaliei BOR și a 85 de ani de la înființarea Patriarhiei Române

Cu ocazia zilei Mărcii Poștale Românești, sărbătorită în fiecare an la 15 iulie, Romfilatelia a lansat emisiunea filatelică aniversară „125 de ani de la Recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române“. Aceasta cuprinde un timbru, un plic și două cărți poștale. De asemenea, în acest an omagial și BNR a pus în circulație, în scop numismatic, o monedă din aur și 5 din argint, dedicate aniversării sus amintite și, respectiv, omagierii celor 5 patriarhi care au condus destinele BOR din 1925 până în 2007.

Pe data de 15 iulie, în urmă cu peste un secol și jumătate, apărea prima emisiune de mărci poștale din sud-estul Europei, emisă de către principatul Moldovei. Astfel, această zi a devenit Ziua Mărcii Poștale Românești, marcată prin lansarea unor emisiuni cu tematică diversă, de mare interes pentru filateliști.

În întâmpinarea filateliștilor cu o temă originală

În acest an, România a sărbătorit evenimentul prin introducerea în circulație a emisiunii de mărci poștale „125 de ani de la Recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române“, informează romfilatelia.ro.

Venind în întâmpinarea filateliștilor cu o temă originală, excepțională, Romfilatelia demonstrează, încă o dată, faptul că timbrul este un mijloc inedit de cunoaștere, de informare și descoperire. Prin noua înfățișare elegantă și miniaturală, această rafinată capodoperă a filateliei deschide, celui care știe să citească, o fereastră spre cultură și educație.

Începând cu data de 15 iulie 2010, emisiunea filatelică aniversară „125 de ani de la Recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române“ va putea fi achiziționată de la toate magazinele Romfilatelia din București și din țară.

Circulație la nivel național și internațional

„Pe lângă marca poștală, emisiunea este alcătuită dintr-un plic „prima zi“ pe care este ilustrată imaginea Tomosului de recunoaștere a Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române, semnat la data de 25 aprilie, anul 1885, la Constantinopol. De asemenea, emisiunea este alcătuită și din două cărți poștale maxime care fac trecerea istorică de la primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Miron Cristea, către actualul

Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Preafericitul Părinte Daniel. Ca absolut toate emisiunile și produsele filatelice, marcarea introducerii în circulație a acestora se face prin aplicarea în clar a ștampilei „prima zi“, care atestă data de introducere și locul unde aceste produse au fost introduse în circuitul poștal“, a declarat Cătălina Ionescu, Director Marketing - Romfilatelia, citată de Agenția de știri Basilica.

Marca poștală dedicată autocefaliei BOR are o valoare nominală de 6 lei, iar tirajul este de aproximativ 50.000 de bucăți: „Marca poștală se folosește în mare parte, dar nu în mod excepțional, la transmiterile pe plan extern. Emisiunea va fi promovată, astfel, și la nivel național, dar și internațional, iar din acest motiv, cărțile poștale maxime vor circula alături de plicul «prima zi» în toate oficiile poștale“, a mai precizat Cătălina Ionescu. ■

Monede de colecție dedicate BOR

Banca Națională a României a pus în circulație, în scop numismatic, începând cu data de 14 iunie 2010, o monedă din aur, dedicată aniversării a 125 de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române și a 85 de ani de la înființarea Patriarhiei Române, în tiraj de 1000 de bucăți, cu putere circulatorie pe teritoriul României.

Aversul monedei prezintă imaginea Catedralei Patriarhale, valoarea nominală „200 LEI“, stema României și anul de emisiune „2010“; la exterior, în stânga-sus, inscripția în arc de cerc „ROMANIA“. Reversul prezintă un fragment din icoana Sfintei Treimi - sus, stema Patriarhiei Române - jos și anii „1885“ - în stânga și „1925“ - în dreapta; la exterior, inscripțiile circulare „125 de ani de la recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române“ și „85 de ani de la înființarea Patriarhiei Române“.

Prețul de vânzare, fără TVA, este de 3150 lei.

Monede din argint dedicate Patriarhilor BOR

Pentru a marca anul omagial al Crezului ortodox și al Autocefaliei Bisericii noastre, Banca

Națională a României a pus în circulație, începând din luna iulie a.c., în scop numismatic, un set de cinci monede din argint, dedicate patriarhilor Bisericii Ortodoxe Române, Miron Cristea, Nicodim Munteanu, Justinian Marina, Iustin Moisesescu și Teoctist Arăpașu, informează Basilica, Agenția de știri a Patriarhiei Române. Tirajul este de 1 000 de bucăți din fiecare monedă, iar prețul este de 950 Lei fără TVA. Valoarea nominală a unei monede este de 10 lei.

„Monedele din argint din emisiunea numismatică „Patriarhi ai Bisericii Ortodoxe Române“ au putere circulatorie pe teritoriul României: „Pe aversul monedei este desenat Palatul Patriarhal cu inscripțiile „Palatul Patriarhal“ și „România“. Valoarea nominală a fiecărei monede este de 10 Lei. Pe reversul fiecărei monede este portretul fiecăruia dintre cei 5 patriarhi, alături de stema Patriarhiei Române“, a mai spus domnul Mugur Șteț, purtător de cuvânt al BNR.

Monedele - atât cele de aur, cât și cele de argint - sunt însoțite de broșuri de prezentare a emisiunii numismatice, care includ și certificatul de autenticitate, pe care se găsesc semnăturile guvernatorului Băncii Naționale a României și casierului central.

Punerea în circulație a monedelor, în scop numismatic, se realizează prin sucursalele Băncii Naționale a României din București, Cluj, Iași și Timiș. (sursa: www.bnr.ro)

Majoritatea Bisericilor europene se implică
în acordarea de sprijin confesional
și asistare directă migrațiilor.

Seminar național despre Fenomenul migrației

În ziua de 13 iulie 2010, în sala Conventus din Palatul Patriarhiei, Asociația Ecumenică a Bisericilor din România - AIDRom a organizat seminarul național „Fenomenul migrației, justiție socială și coabitare”, cu sprijinul Consiliului Mondial al Bisericilor (CMB) și al Comisiei Bisericilor pentru Migranți din Europa (CCME). Seminarul face parte din proiectul național „Bisericile Creștine din România răspunzând fenomenului migrației”.

Majoritatea Bisericilor europene se implică în acordarea de sprijin confesional și asistare directă (asistență medicală, psihologică, consiliere etc) migrațiilor. În prezent, România este atât țară de origine, prin emigrarea unui număr important de cetățeni români în străinătate, cât și țară de destinație pentru tot mai mulți imigranți. Potrivit statisticilor ultimilor doi ani, migrația în România este în creștere, fenomen care reprezintă o provocare pentru societatea românească, inclusiv pentru Biserici. Biserica Ortodoxă Română acordă prin programele de asistență socială o atenție specială problemelor migrațiilor și colaborează cu alte culte creștine din România în sprijinul acestora (București, Arad, Timișoara).

„Bisericile din Europa răspunzând fenomenului migrației”

Seminarul „Fenomenul migrației, justiție socială și coabitare” a reunit 25 de participanți din țară, reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române, Bisericii Romano-Catolice, Bisericilor Protestante, dar și alți experți în problematica fenomenului migrației din partea unor ONG-uri.

Scopul seminarului a fost să evalueze activitatea desfășurată până în prezent de Bisericile din Româ-

nia, subliniindu-se importanța valorilor religioase comune și respectarea tradițiilor specifice în procesul de integrare a imigranților în comunitate. Cu acest prilej, a fost lansată campania națională „Bine ai venit, străine!” care marchează încheierea anului „Bisericile din Europa răspunzând fenomenului migrației”, lansat de Comisia Bisericilor pentru Migranți în Europa și Conferința Bisericilor Europene (CEC) la cea de a XIII-a Adunare Generală (Lyon, iulie 2009).

Cinci Biserici din România colaborând în domeniul filantropiei și asistenței sociale

ASOCIAȚIA ECUMENICĂ A BISERICILOR DIN ROMÂNIA - AIDRom este o organizație ecumenică fondată în anul 1991 și formată din cinci Biserici din România: Biserica Ortodoxă Română (membru fondator), Biserica Reformată (membru fondator), Biserica Evanghelică C.A. (membru fondator), Biserica Evanghelică Luterană și Biserica Armeană.

AIDRom derulează o serie de programe în domeniul asistenței sociale, dezvoltării comunitare, educației (prevenția abandonului școlar, reintegrare școlară), protecției mediului, prevenirii traficului de ființe umane, a violenței domestice și consumului de droguri, integrării persoanelor în situații de risc etc. (Biroul de presă al Patriarhiei Române)

Știri pe scurt

Programul „Alege Școala!” se extinde

Datorită succesului înregistrat în prima parte a derulării programului „Alege Școala!”, Patriarhia Română a decis extinderea acestuia, informează Agenția de știri Basilica.

Începând cu luna august, în paralel cu primul program „Alege Școala!”, se va desfășura și proiectul „Alege Școala! II”. „Acesta continuă seria proiectului „Alege Școala! I”. A fost semnat de curând parteneriatul cu Agenția de management pentru Resurse umane pentru finanțarea acestui proiect mult mai ambițios. El va avea o arie geografică mult mai largă și anume întreg Ardealul, Banatul, Oltenia, Sudul Moldovei și Dobrogea. Aproximativ 2000 de parohii vor fi implicate în acest proiect”, a declarat Pr. Constantin Naclad, Inspector Patriarhal și coordonator al Proiectului.

Proiectul a fost inițiat de Patriarhia Română în 2008 și este derulat momentan în parteneriat cu Fundația „World Vision” în 10 eparhii din Mitropolia Munteniei și Dobrogei și Mitropolia Moldovei și Bucovinei.

Congres „Hristos împărtășit copiilor” în toamnă

În perioada 1-3 septembrie, în Aula Magna „Teoctist Patriarhal” din Palatul Patriarhiei va avea loc cel de-al III-lea congres „Hristos Împărtășit Copiilor”, informează Basilica. Evenimentul este dedicat anului omagial al Crezului Ortodox și în cadrul acestuia „va avea loc lansarea proiectului 'The Way', proiect care urmărește un nou tip de cateheză pentru adulți. Acest proiect, care a fost dezvoltat în cadrul Institutului de studii creștin-ortodoxe din Cambridge, va fi descris mai pe larg la acest congres de către domnul profesor David Frost, decanul Institutului de studii creștin-ortodoxe de la Cambridge, care va fi invitat special la acest congres”, a spus Pr. Insp. Constantin Naclad din cadrul Sectorului Teologic-Educațional al Patriarhiei Române. Congresul Național „Hristos Împărtășit Copiilor” va reuni preoți responsabili și susținători ai proiectului, din țară, dar și din străinătate.

Contribuția deosebită a Bisericilor în lupta contra sărăciei și a excluziunii sociale a fost salutată de toți cei trei președinți ai principalelor instituții europene.

BISERICĂ ȘI SOCIETATE

Uniunea Europeană și Bisericile din Europa unite împotriva sărăciei și excluziunii sociale

Douăzeci de înalți reprezentanți ai principalelor religii ale lumii s-au întâlnit pe 19 iulie, la Bruxelles, cu președinții instituțiilor centrale europene, pentru a discuta modalitățile efective de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale. Reuniunea a fost cea de-a șasea dintr-o serie de întâlniri anuale lansate de președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso, în 2005. Din România a participat Înaltpreasfințitul Mitropolit Iosif, reprezentantul Bisericii Ortodoxe Române pe lângă instituțiile europene.

La invitația Comisiei europene și cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Înaltpreasfințitul Mitropolit Iosif, Arhiepiscopul Europei Occidentale și Meridionale, a participat, în calitate de Vicepreședinte al Reprezentantei Bisericii Ortodoxe Române pe lângă Instituțiile Uniunii Europene, la întâlnirea anuală a liderilor religiilor monoteiste din Europa cu înalți reprezentanți ai Instituțiilor europene.

2010, Anul European al Combaterii sărăciei și excluziunii sociale

Pe 19 iulie, la sediul Comisiei europene de la Bruxelles, a avut loc cea de a șasea întâlnire de acest gen inițiată de președintele Barroso și prima după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, care prin Art. 17, 3 instituționalizează dialogul dintre Instituțiile europene și Bisericile din Europa, informează mitropolia.eu.

La discuții au mai participat reprezentanți ai Parlamentului european, iar din partea Bisericii Ortodoxe, au fost prezenți: Preafericitul Ieronim, Arhiepiscopul Atenei și al întregii Grecii, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Simeon, din partea Bisericii Ortodoxe Bulgare, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Iosif, din partea Bisericii Ortodoxe Române și Preasfințitul Părinte Episcop Porfirie, din partea Bisericii Ciprului, iar Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit

Contribuția deosebită a Bisericilor în lupta contra sărăciei și a excluziunii sociale a fost salutată de cei trei președinți ai principalelor instituții europene

Emanuel (Patriarhia Ecumenică de Constantinopol) a participat în calitate de Președinte al Conferinței Bisericilor Europene (KEK).

Tema întâlnirii de anul acesta a fost: „Combaterea sărăciei și a excluziunii sociale: un imperativ pentru guvernarea europeană”. Participanții au reflectat împreună la cauzele și consecințele excluziunii sociale, propunând în același timp măsuri eficiente de combatere a sărăciei și de integrare a celor mai vulnerabili în societate. Printre altele, a fost evidențiat și faptul că nu poate exista și funcționa o economie socială fără recunoașterea demnității săracului sau a celui exclus din punct de vedere social. De aceea, o abordare prea tehnicizată sau prea administrativă a problemei sărăciei poate risca să considere pe săraci ca fiind doar niște obiecte ce trebuie asistate, punând între paranteze demnitatea persoanei umane. Președintele Barroso a subliniat chiar faptul că economia europeană, pentru a se clădi pe baze sănătoase, fidelă mandatului părinților fondatori ai Europei, și pentru a deveni exemplu și pentru alte economii de pe glob, trebuie să pună omul în centrul său.

Bisericile, parteneri viabili și responsabili ai autorităților politice europene

Contribuția deosebită a Bisericilor în lupta contra sărăciei și a excluziunii sociale a fost salutată cu această ocazie de toți cei trei președinți ai principalelor instituții europene, Bisericile și comunitățile religioase din Europa fiind recunoscute în general ca parteneri viabili și

responsabili ai autorităților politice europene în această chestiune. Având o experiență îndelungată în combaterea fenomenului sărăciei și al excluziunii sociale, Bisericile cunosc, de fapt, foarte bine nevoile cu care se confruntă populația și au dezvoltat cu succes metode și organisme de luptă împotriva acestui fenomen.

În acest sens, reprezentantul Bisericii Ortodoxe Române la întâlnire, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Iosif, a accentuat preocuparea constantă a Bisericii pentru cei în nevoi, subliniind în general vocația și responsabilitatea omului față de cel sărac și marginalizat. În același timp, redescoperirea umanității omului postulează depășirea unei mentalități materialiste, centrată doar pe câștig, și accentuarea aspectului spiritual al nevoilor omului.

Mai multe informații a oferit, pentru Radio Trinitas, Înaltpreasfințitul Mitropolit Iosif: „Concluzia celor trei președinți ai Parlamentului și Consiliului European a fost unanimă, în sensul că au semnalat contribuția foarte importantă pe care comunitățile religioase și Biserica o au în societatea de astăzi și mai ales în combaterea sărăciei, lucru pe care Biserica îl face de 2000 de ani”.

Pentru rezultate concrete în lupta împotriva fenomenului sărăciei și al excluziunii sociale trebuie căutate soluții pentru responsabilizarea tuturor celor implicați în procesul european, participanții la întâlnirea de la Bruxelles exprimându-și clar dorința de continuare a dialogului și de instituționalizare a cooperării între factorii care pot contribui la rezolvarea, pe cât posibil, a acestei probleme grave care afectează astăzi Europa unită, informează Agenția de știri Basilica. ■

„A fost un prieten foarte apropiat al Bisericii Ortodoxe Române“

□ Mesaj de condoleanțe al Patriarhului României la trecerea la Domnul a Mitropolitului Ioan de Nicaea, fost Arhiepiscop al Kareliei și a Toată Finlanda, adresat Înaltpreasfințitului Leo, Arhiepiscop al Kareliei și a Toată Finlanda □

Am aflat cu tristețe despre plecarea din această lume, la 1 iulie 2010, a Mitropolitului Ioan de Nicaea, fost Arhiepiscop pensionat al Kareliei și a Toată Finlanda.

Un distins expert și înțelept păstor al turmei sale, Mitropolitul Ioan rămâne în amintirea și în inimile tuturor celor care l-au cunoscut ca un devotat slujitor al lui Hristos, „Arhiereul mărturisirii noastre“ (Evrei 3,1), ca o persoană

joială și, totuși, ca un teolog profund și specialist în dreptul canonic recunoscut pe plan internațional.

Mitropolitul Ioan, care a slujit ca Întâistător al Bisericii Finlandeze Autocefale din 1987 până la retragerea sa din 2001, a fost un prieten foarte apropiat al Bisericii Ortodoxe Române și al regretatului Patriarh Teoctist, fiind prezent la diferite evenimente care au marcat viața Bisericii

noastre. Păstrăm amintiri dragi de la ultima întâlnire personală cu Mitropolitul Ioan, de acum exact 11 ani (iulie 1999), la un congres internațional dedicat monahismului, desfășurat la Centrul Sf. Daniil Sisastrul de la Durău, Moldova.

Transmitem, în numele ierarhilor, clericilor și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române și al nostru personal, sincera noastră compasiune Bisericii Ortodoxe Finlandeze în aceste momente de durere și ne rugăm Atotputernicului și Milostivului Dumnezeu - după cum am făcut și ieri, la Sfânta Liturghie de la Catedrala Patriarhală din București - să dăruiască pace sufletului credinciosului său slujitor Mitropolitul Ioan și să-l odihnească alături de cei drepti, în Împărăția Sa.

Veșnica lui pomenire!

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

În iulie, slujbe de pomenire pentru doi dintre patriarhii României

La sfârșitul lunii trecute, în Bisericile din eparhiile Patriarhiei Române s-au oficiat slujbe de pomenire pentru doi dintre foștii patriarhi ai României. Astfel, în ziua de 30 iulie, s-au oficiat slujbe de pomenire pentru fericitul întru adormire părintele patriarh Teoctist Arăpașu, la trei ani de la trecerea sa la Domnul, informează „Ziarul Lumina“. Patriarhul Iustin Moiescu a fost pomenit la Catedrala patriarhală, la 24 de ani de la săvârșire, în ziua de 31 iulie a.c..

Slujba Parastasului la trei ani de la trecerea la cele veșnice a vrednicului de pomenire patriarhul Teoctist a fost oficiată, la Catedrala patriarhală, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, de către Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. La slujbă au participat și Preasfințitul Ciprian Câmpineanul, Episcop Vicar Patriarhal, preoți, sute de credincioși, dar și rude ale părintelui patriarh Teoctist.

În acest context a fost citit mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu ocazia comemorării a trei ani de la trecerea la cele veșnice a părintelui patriarh Teoctist Arăpașu, intitulat „Patriarhul Teoctist - o candelă de înviere“. După Slujba Parastasului a fost oficiat un Trisaghion la mor-

Trisaghion la mormântul patriarhului Teoctist

mântul fericitului întru adormire părintele patriarh Teoctist aflat în incinta Catedralei Patriarhale din București.

Și clericii și credincioșii din Mitropolia Moldovei și Bucovinei au înălțat rugăciuni către Dumnezeu pentru cel care a fost arhipăstorul acestei eparhii între anii 1977 și 1986. Astfel, în mai multe mănăstiri, schituri și biserici parohiale de pe cuprinsul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei s-au oficiat slujbe de pomenire a patriarhului Teoctist Arăpașu.

La Catedrala Patriarhală din București, pe 31 iulie, a fost oficiată și slujba de pomenire a

părintelui patriarh Iustin Moiescu, de la a cărui trecere la Domnul s-au împlinit 24 de ani. Slujba Parastasului a fost oficiată, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, de către Preasfințitul Varlaam Ploiesteanul, Episcop-vicar Patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Preasfinția Sa a dat citire mesajului Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, intitulat „Patriarhul Iustin - un stâlp neclintit de furtună“. De asemenea, după Slujba Parastasului a fost oficiat un Trisaghion la mormântul patriarhului Iustin Moiescu aflat în incinta Catedralei Patriarhale. ■

Mărturisirea credinței trebuia făcută la Botez și la Sfânta Liturghie, încă din vremurile primare, pentru a se apăra comunitatea Bisericii și, implicit, a învățaturii Domnului.

DOSAR

Mărturisirea credinței, prima datorie a creștinilor

Credința creștină are la bază Revelația divină sau Descoperirea lui Dumnezeu. „După ce Dumnezeu odinioară, în multe rânduri și în multe chipuri, a vorbit părinților noștri prin prooroci, în zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul, pe Care L-a pus moștenitor a toate și prin Care a făcut și veacurile“ (Evrei, 1-2), adică prin Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat. Această credință revelată a fost și este păstrată de Biserică prin Apostolii Domnului și urmașii lor - episcopi și preoți - până astăzi.

Mărturisirea credinței trebuia făcută la Botez și la Sfânta Liturghie, încă din vremurile primare, pentru a se apăra comunitatea Bisericii și, implicit, a învățaturii Domnului. Sfinții Apostoli au formulat definiții scurte de credință, etaloane pentru creștini, care vor constitui baza viitoarelor „Cezuri“ sau Simboluri de credință.

Cum au apărut „Cezurile“ sau Simbolurile de credință

În esență, acestea sunt formulări rezumative dogmatice, cum reiese din textul: Cu adevărat mare este taina drepte credințe: „Și cu adevărat, mare este taina drepte credințe: Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, S-a înălțat întru slavă.“ (I Timotei 3, 16). Mai găsim și alte scurte definiții de credință: „Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!“ (II Corinteni 13, 13) și „Căci trei sunt care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul și Sfântul Duh, și Acești trei Una sunt.“ (I Ioan 5, 7). Trebuie să cunoaștem că aceste formulări rezumative au fost utilizate de Biserică, de la începuturile ei, ca „reguli“ sau îndreptare de credință, mărturisirile de nofiți la primirea Botezului. În Biserica primară Botezul este administrat în prima săptămână

Sinodul I Ecumenic de la Niceea

mână după Sărbătoarea Învierii (Săptămâna Luminată). Aceste adevărate Simboluri de credință s-au numit „regula fidei“ și „kanon tis pisteos“. Despre ele amintește marele apologet Tertulian (secolul. 3) în cartea sa intitulată „Despre prescripția ereticilor“. În misiunea ei, Biserica a folosit aceste reguli ale credinței la Botez și în cult, ca și în lucrarea de transmitere a învățaturii de credință: „Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh“. (Matei 28, 19). Cu timpul, ele s-au dezvoltat și s-au amplificat, transformându-se într-o mică mărturisire de credință.

Formularea Cezurilor la Sinoadele Ecumenice

Cezul, adică Simbolul de Credință, pe care l rostim la Sfânta Liturghie, Botez și alte slujbe bisericesti ortodoxe, a fost formulat la Sinoadele I și II Ecumenice, care s-au ținut la Niceea, în anul 325, și Constantinopol, în anul 381; de

aici și denumirea de „Simbol de credință niceo-constantinopolitană“.

Dar ce este Sinodul Ecumenic? În primul rând, sinoadele ecumenice au fost adunări de ierarhi și teologi ai Bisericii de pretutindeni, din Răsărit și Apus, adică din marile cetăți creștine ale vremii de atunci: Ierusalim, Antiohia, Alexandria, Constantinopol și, bineînțeles Roma, dar și din cetăți ale Imperiului Roman unde s-au înființat comunități creștine. De aceea, găsim la aceste întâlniri și reprezentanți din provincia Scitia Minor, mai precis cetatea Tomisului. În documentele Sinodului I Ecumenic găsim lista cu episcopii participanți din care n-a lipsit „Scitanul“. Lucrările Sinoadelor Ecumenice s-au desfășurat sub asistența Sfântului Duh. De aceea, hotărârile lor exprimă doctrina (învățătura) Bisericii în mod infailibil. Totalitatea Bisericii (ierarhi, preoți și credincioși) are plenitudinea acestei puteri de a nu greși, iar „glasul“ ei este auzit prin Sinoadele Bisericii de pretutindeni. Plinătatea bisericască este repre-

Plinătatea bisericească este reprezentată prin episcopii ei care „dogmatizează” sub asistența și conducerea Sfântului Duh.

Biserica lui Hristos trebuia să formuleze și să proclame în mod solemn, prin glasul Sfinților Părinți, învățătura dumnezeiască. În felul acesta, au fost formulate primele 7 articole din Crezul ortodox.

Istoricul Crezului Niceean

Problema principală dezbătută la Sinodul I Ecumenic de la Niceea din anul 325 (20 mai - 25 august) a fost abaterea de la dreapta credință a lui Arie din Alexandria. Dintre Sfinții Părinți participanți la această mare întrunire s-a remarcat Sfântul Atanasie cel Mare, care a apărat adevărul despre Persoana teandrică a lui Hristos și învățăturile apostolice. S-au păstrat până astăzi, din documentele Sinodului, „Simbolul de credință Niceean”, lista cu ierarhii participanți, canoanele Sinodului și epistola sinodală a episcopilor, redactată după închiderea lucrărilor Sinodului.

Pentru formularea Simbolului de credință, în care să fie precizat sintetic adevărul despre Dumnezeu Fiul și egalitatea Sa cu Tatăl în cadrul Sfintei Treimi, s-a propus să fie utilizați numai termeni din Sfânta Scriptură, pentru a fi înțeleși de toți: episcopi, preoți diaconi și credincioși. S-a recurs și la alte formule dogmatice pentru a-i împiedica pe arieni să răstălmăcească hotărârile sinoadelor. Episcopul Eusebiu de Cezareea a prezentat Simbolul baptismal al comunității creștine din Cezareea Palestinei. Acesta era formulat, cu unele modificări, după Simbolul compus de Eusebiu. Au redactat un nou Simbol, în care au precizat că Iisus Hristos, Fiul din Sfânta Treime, S-a născut ca Dumnezeu din Dumnezeu Tatăl, mai înainte de toți vecii, ca o lumină din lumină, fiind Dumnezeu adevărat, născut nu făcut (creat), deoființă cu Tatăl (gr. *omoousios to Patri*), prin Care toate s-au făcut.

Consubstanțialitatea Fiului cu Tatăl

Sfântul Constantin cel Mare, care convocase Sinodul și l-a deschis printr-o cuvântare în limba latină, a insistat ca Simbolul să conțină expres formula „deoființă cu Tatăl”. „Sfântul Atanasie a făcut surprinzător că simbolul a fost opera personală a episcopului Hosius din Cordoba. Dar este sigur că la redactarea lui n-a contribuit numai un Sfânt Părinte, ci mai mulți. Pe lângă Sfântul Atanasie, termenul „omoousius” a fost susținut de Marcel al Ancirei, Eustațiu al Antiohiei (pomenit în calendarul ortodox la 21 februarie) și de episcopul occidental Hosius de Cordoba. Episcopul și istoricul Eusebiu de Cezareea a consemnat: „Când Părinții redactară această formulă de credință că Fiul este din substanța Tatălui și este „deoființă cu El”, noi n-am lăsat să treacă a ceea ce fără cercetare. S-au făcut, deci, întrebări și răspunsuri, cu privire la sensul acestor termeni.

→ zentată prin episcopii ei, care „dogmatizează”, sub asistența și conducerea Sfântului Duh. De aici și invocarea sau expresia: „Păruțu-s-a Duhului Sfânt și nouă”). Într-adevăr, Sfântul Duh a procedat în așa fel încât acel „consens al Bisericii de pretutindeni” să aibă la bază consensul absolut al Sfinților Părinți, participanți la Sinoade, cu Sfânta Scriptură și manifestat în mod strălucit în simboluri, catehisme și, mult mai târziu, în acele „mărturisiri de credință”. Vincențiu de Lerin preciza că „învățătura Bisericii trebuie să cuprindă ceea ce s-a crezut totdeauna, pretutindeni și de toți”. Consensul Bisericii de pretutindeni este evident în special în scrierile dogmatice ale Sfinților Părinți, precum și în operele lor liturgice. Toate problemele vremii lor au fost cercetate și explicate de Sfinții Părinți în lumina Sfintei Scripturi și a Sfintei Tradiții, care tocmai se dezvoltă. În felul acesta, opera Sfinților Părinți și hotărârile dogmatice și canonice ale celor 7 Sinoade Ecumenice, precum și ale celor nouă Sinoade locale, aprobate de Sinodul Trulan, fac din primele opt veacuri creștine o epocă unică de mare însemnătate. Ele au fost rezumate în „Dogmatica” Sfântului Ioan Damaschin (+749).

Cum a fost generat Crezul?

Acele formulări rezumative folosite în Biserica drept „reguli” sau îndreptare de credință mărturisite de viitorii creștini la primirea Sfântului Botez, sunt amintite de scriitorul bisericesc Tertulian, mare apologet din veacul al

III-lea. În același timp, Biserica a apelat la aceste metode apostolice de a sintetiza punctele principale de credință. Nu numai pentru mărturisirea credinței ei adevărate, la Botez, ci și pentru mărturisirea publică a credincioșilor la Sfânta Liturghie. Astfel, vor fi dezvoltate conținuturile acestor mici simboluri de credință și chiar „Crezuri” mai cuprinzătoare, precum cele ale Bisericii din Ierusalim, din Salamina, din Cezareea Palestinei, din Cipru etc. În acest context apare, înainte de anul 200, Simbolul Apostolic care se bazează pe Tradiția Apostolică. El este folosit, de-a lungul vremii, de creștinii apuseni. Se cunosc și „crezuri” formulate de Sfinții Părinți. Un asemenea simbol de credință foarte vechi îi aparține Sfântului Grigorie Taumaturgul (213-275). Acest „crez” absolut trinitar, deoarece se referă numai la persoanele Sfintei Treimi și la relațiile dintre ele; este perfect ortodox. Autorul evită subordinaționismul.

Un alt simbol, având o autoritate mai mică decât cel apostolic și cel niceo-constantinopolitan, este cel numit atanasian. El a fost atribuit Sfântului Atanasie cel Mare (+373) deoarece partea a doua a conținutului său se referă la întruparea Logosului. Generarea acestor formulări mai extinse ale credinței a fost cauzată de abaterile de la dreapta credință, în special de erezia lui Arie din Alexandria. Acesta nega deoființimea și egalitatea Fiului cu Tatăl. De aceea, Biserica fiind „stâlp și temelie a adevărului” (I Tim. 3, 15) a convocat, prin glasul Sfântului Constantin cel Mare, la Niceea, în primul sinod ecumenic, pe episcopii din întreaga lume creștină. Astfel, cu autoritatea ei,

Crezul de la Niceea s-a completat cu cel Constantinopolitan, devenind Crezul pe care îl mărturisim astăzi.

DOSAR

➤ Părinții au mărturisit într-adevărat că „din substanța Tatălui înseamnă că Fiul este din Tatăl, dar nu există ca o parte a Fiului Însuși. Ni s-a părut și nouă că e bine să acceptăm acest sens, fiind o învățatură pioasă că Fiul este din Tatăl. Nu însă ca o parte a ființei Sale. De aceea și noi am fost de acord cu acest înțeles și nu respingem nici chiar termenul „omousios (deoființă), având în vedere pacea și dorința de a nu ne îndepărta de gândirea cea dreaptă“

Sfântul Atanasie cel Mare a precizat: „Pentru aceleași motive, am acceptat și termenul: născut nu făcut...“. De asemenea, a afirmat: „Această învățatură fiind explicată astfel, ni s-a părut bine ca să o aprobăm și noi, pentru că am găsit și unii vechi, înțelepți și renumiți episcopi și scriitori, care s-au sevrît de termenul „omousios“- deoființă, pentru a explica dumnezeirea Tatălui și a Fiului.,

Respingerea ereziilor

La finalul sedințelor, Sfinții Parinți în număr de 318, au respins atât formulele lor greșite ale arienilor cât și formula echivocă a episcopului Eusebiu de Cezareea, subordonaționist moderat. Acesta, în pofida erudiției sale istorice, a căutat să evite dificultățile de ordin dogmatic, mai degrabă spre a fi pe placul împăratului Constantin, ilustrul său prieten și admirator, decât pentru a-l sprijini pe Arie. Se știe că Sfântul Constantin dorea o formulă de împăcare. Au fost discuții foarte tari, din punct de vedere dogmatic, chiar aprinse. Sfântul Ierarh Nicolae, ca și Sfântul Ierarh Spiridon au intervenit, fiecare în modul lor. Dar, la sfârșit, marea majoritate a Părinților sinodali a hotărât ca învățătura dreaptă și revelată, bazată pe Sfânta Scriptură, despre dumnezeirea Tatălui și despre egalitatea (consubstanțialitatea) Sa cu Tatăl să fie precizată, sintetic, într-un „Simbol de Credință“, spre a fi cunoscută și înțeleasă de credincioși. Acesta este Simbolul Niceean, care cuprinde șapte articole ale credinței. Iată conținutul Simbolului de credință formulat la Niceea, tradus în limba română după textul original grecesc; „Credem Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atotputernic, Făcătorul tuturor celor văzute și nevăzute. Și Într-Unul Domn Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu, Unul născut din Tatăl, adică din ființa (ousia) Tatălui, Dumnezeu din Dumnezeu, lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut nu făcut, deoființă (omousios) cu Tatăl, prin care toate s-au făcut cele din cer și cele de pe pământ. Credem în Cel Care pentru noi oamenii și pentru a noastră

Arderea cărților ariene de către Sf. Constantin cel Mare și Sfinții Părinți participanți la Sinodul I Ecumenic de la Niceea (ilustrație dintr-un compendiu de drept canonic din Nordul Italiei, datat cu aproximație la anul 825)

mântuire S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat și S-a făcut om și a suferit și a înviat a treia zi: S-a suit la cer și va veni ca să judece pe cei ce trăiesc și pe cei morți. Credem și în Duhul Sfânt. Iar pe cei care spun că: a fost un timp când nu era, că a fost înainte de a fi născut, precum că a fost din cele ce nu există, sau că este dintr-un ipostas, sau substanță, sau zic că Fiul lui Dumnezeu este schimbător și nu mereu aceleași, Sfânta Biserică Sobornicească și Apostolică îi Anatematizează“ (Cf. Scrisoarea episcopului Eusebiu de Cezareea către Biserica din Cezareea Palestinei, la Teodoret de Cyr, Istoria bisericească, I, 12). Simbolul de credință niceean, fiind astfel formulat, trebuia să fie întărit cu semnăturile episcopale ale ierarhilor prezenți Sfântul Constantin a decis ca toți cei care nu vor subscrie acestui însemnat document, să fie exilați, indiferent de treapta clericală pe care o dețineau. Toți Părinții Sinodului au semnat Simbolul, cu excepția lui Arie și a episcopilor Secundus de Polemida și Theonas de Marmarica. Până la final, au semnat și episcopii Eusebiu de Nicomidia, Teognis de Niceea și Maris de Calcedon, care au încercat să se sustragă,

semnând un alt text care definea raportul dintre Fiul și Tatăl prin termenul „asemănător după ființă“ (omiosios to patri). Arie și cei doi episcopi egipteni, împreună cu alți preoți și diaconi depuși pentru arianism, au fost exilați în Iliricul Occidental, în apropiere de Singidunum și Valens de Mursa (Osiec).

Primul document scris cu valoare de normă pentru creștini, după Scriptură

Fiind combatută erezia lui Arie, Sinodul a stabilit data pascală a luminății sărbători a Învierii Domnului, adică întreaga creștinătate să serbeze Paștele în prima duminică, după luna plină ce urmează echinocțiului de primăvară (după Paștele evreilor). S-au discutat și alte probleme: schisma lui Novat, a lui Meletie și erezia lui Pavel de Samosata. Acesta din urmă, fiind antitrinitar dinamic, susținea greșit că cele Trei persoane ale Sfintei Treimi sunt doar niste „puteri impersonale ale unui singur Dumnezeu. La finalul oficial al lucrărilor, Sfântul împărat Constantin a confirmat hotărârile dogmatice și canonice ale Sinodului I Ecumenic, dându-le valoare civilă. Ele au fost respectate și acceptate de toți teologii, preoții și credincioșii Bisericilor din Răsărit și Apus. S-au luat măsuri severe împotriva lui Arie și adepților lui. Scrierile ariene, în special Thalia, au fost arse.

Revenind la Simbolul de credință niceean, sintetizăm că în prima parte el mărturisește dumnezeirea Fiului și egalitatea și consubstanțialitatea lui cu Tatăl, iar în partea a doua anatematizează ideile principale ale erezii lui Arie. Conchidem că el constituie primul document scris care trebuia respectat și crezut, după Sfânta Scriptură, pentru că el prezintă și redă adevărul revelat de Dumnezeu, într-o formulare precisă.

Să observăm că Tradiția orală începe să devină tradiție scrisă prin expresii mai precise despre adevărul revelat în Sfânta Scriptură. Patriarhul ecumenic Timotei al Constantinopolului a poruncit ca la fiecare slujbă să se rostească Simbolul de Credință de la Niceea, care mai înainte se rostea numai o dată pe an, în Vinerea Patimilor, când catehumenii îl recitau înainte de primirea Sfântului Botez. Dar Crezul de la Niceea s-a completat cu cel Constantinopolitan, devenind Crezul pe care îl mărturisim astăzi. Contextul acestei transformări îl vom urmări într-un număr viitor al revistei noastre. (Pr. prof. Constantin Leonte)

„Viteazul acesta este mai puternic cu rugăciunea pe buzele sale“

Pe 2 iulie, în fiecare an, credincioșii ortodocși români îl pomenesc pe Sfântul Voievod Ștefan cel Mare. Neîntrecut ctitor de Biserici, domnul Moldovei a fost și fiul duhovnicesc al Cuviosului Daniil Sihastrul, pe care-l cerceta și de ale cărui îndemnuri asculta.

Personalitate emblematică a istoriei țării noastre, având un rol important și în istoria europeană, binecredinciosul voievod a devenit un simbol al apărării ortodoxiei în luptele cu turcii și tătarii. El a fost canonizat în anul 1992 de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cu data de prăznuire 2 iulie, ziua trecerii sale la cele veșnice. Binecredinciosul domn al Moldovei este îngropat la Mănăstirea Putna, renumita sa ctitorie.

După ani de prigoană comunistă, în anul 1992, Biserica Ortodoxă Română a simțit nevoia să confirme și să oficializeze cultul unora dintre sfinții români păstrați vii de evlavlia populară, între aceștia aflându-se și Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt.

Din păcate și la acel moment, dar și astăzi apar încă întrebări ca: „Cine este Ștefan?“ sau „Ce a făcut să merite cinstirea acordată sfinților?“. Din fericire, însă, acestea nu sunt întrebări fără răspuns, din contră, personalitatea complexă a acestui voievod a permis, atât contemporanilor, cât și urmașilor, scrierea a sute de pagini în încercarea de a surprinde cât mai clar chipul și sufletul acestui om, așa cum reies din faptele ce l-a săvârșit.

Apărător și împlinitor al Legii creștinești

Din perspectivă istorică, cea mai întinsă domnie a evului mediu românesc (1457 - 1504) a însemnat o epocă luminoasă, o epopee eroică cu intensă

Elena Murariu: Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt

trăire spirituală și mari fapte culturale și artistice creștine. „Moldova lui Ștefan cel Mare“ a avut granițele cele mai întinse, dar și stabile. În interiorul acestor granițe s-au dezvoltat agricultura, meșteșugurile și comerțul, la un nivel nemaîntâlnit până atunci. Este timpul în care faima și prestigiul unui domnitor român ating apogeul, atât în Apusul creștin european, cât și în Răsăritul mahomedan.

Din perspectivă religioasă, trebuie să facem precizarea că prin actul solemn al canonizării Biserica recunoaște, declară și asază pe eroii dreptei credințe în rândul sfinților pe care ea îi venerază. În baza rânduielilor consacrate de doctrina, de practica și de tradiția creștin ortodoxă, Sfântul Sinod al unei Biserici Autocefale are competența să procedeze la canonizarea sfinților ei care îndeplinesc anumite condiții de fond.

Prima condiție este „ortodoxia neîndoielnică a credinței“. În acest sens sunt nenumărate măr-

turiile ce confirmă că Voievodul Ștefan era un apărător și împlinitor al Legii creștinești. El este voievodul simbol, în care sunt întrupate cele mai înalte însușiri și năzuințe ale neamului românesc, el este creștin apărător al Ortodoxiei, dar și român apărător al limbii în care de două milenii poporul acesta s-a bucurat, a plâns și s-a rugat.

După orice luptă, „îndată alerga la Altarul lui Dumnezeu, îngenunchea și striga din adâncul inimii: «Tu ai biruit, Doamne, a Ta este biruința ... viteazul acesta este mai puternic cu rugăciunea pe buzele sale»“¹. Cunoștea și trăia profund învățătura creștină, conștient fiind de însemnătatea faptei creștine, ce vine ca o confirmare a ortodoxiei credinței, pentru el credința fără fapte fiind ca „un trup fără suflet“. Conștient de puterea rugăciunii, după fiecare luptă ctitora câte o biserică, numărul acestora ajungând la 44, la care adăugăm și cele reparate,

Este unanim recunoscută strădania
Sfântului Voievod Ștefan de a rămâne un apărător al
ortodoxiei românești dar și al întregului Apus creștin.

SFINȚI
ROMÂNII

dar și daniile menite să întrețină mănăstiri din țară și de la Muntele Athos.

De asemenea, a avut în Sfântul Constantin cel Mare un model de conducător creștin și de aceea a vegheat ca Ortodoxia românească să fie ferită de eresuri (un rol important în acest sens avându-l și duhovnicul voievodului, Sfântul Daniil Sihastrul). Steagul său de luptă îl înfățișa pe Sf. Mare Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruință, doborând balaurul ce simboliza pe toți necreștinii și cotropitorii neamului nostru.

„Athleta Christi“

Cea de a doua condiție ce trebuie îndeplinită în vederea canonizării este proslăvirea sfântului de către Dumnezeu, cel puțin prin unul dintre următoarele daruri: puterea de a suferi moarte martirică pentru dreapta credință; puterea de a înfrunta orice chinuri pentru mărturisirea dreptei credințe, până la moarte; puterea de a-și închina viața celei mai desăvârșite trăiri morale și religioase; puterea de a săvârși minuni în viață sau după moarte; puterea de a apăra cu devotament eroic credința și Biserica Ortodoxă. În acest sens, este unanim recunoscută strădania Sfântului Voievod Ștefan de a rămâne un apărător al Ortodoxiei românești, dar și al întregului Apus creștin.

După strălucita victorie de la Podul Înalt, Papa Sixt IV îi înmânează binecredinciosului Voievod Ștefan al Moldovei „spada de apărător al credinței“, numindu-l „Athleta Christi“, dar și mai elocvent cu privire la hotărârea de a apăra credința Ortodoxă, chiar cu prețul vieții, sunt cuvintele Voievodului Sfânt ce se regăsesc în scrisoarea adresată principilor creștini după biruința asupra oștii lui Mahomed II: „Noi, din partea noastră, făgăduim, pe credința noastră creștinească și cu jurământul domniei noastre, că vom sta în picioare și ne vom lupta până la moarte pentru legea creștinească, noi, cu capul nostru“.

„Un sfânt cum nu mai poate răsări altul“

Cea de a treia condiție în vederea canonizării se referă la răspândirea mirsmei de sfințenie după moartea lui și confirmarea acesteia prin cultul spontan pe care i-l acordă poporul credincios, numărându-l în rând cu sfinții.

În acest sens, pomind de la cele consemnate de cronicarul Grigore Ureche: „... ce după moartea lui, până astăzi îi zice sveci (sfântul) Ștefan Vodă, nu pentru sufletu, ce este în mâna lui Dumnezeu..., ci pentru lucrurile lui cele vitejești, carile nimenea din domni, nici mai înainte, nici după aceea l-au ajuns“ și continuând cu N. Iorga care îl caracteriza pe Ștefan cel Mare ca fiind „un om minunat, un sfânt cum nu mai poate răsări altul, izvorul a toată vitejia, fântâna tuturor drep-

Jandarmeria Română și Poliția de Frontieră au adus un omagiu prin depunerea de coroane de flori la mormântul Sfântului Voievod și prin intonarea Imnului de Stat

Sărbătoare la Putna

Sfântul Voievod Ștefan cel Mare a fost sărbătorit, pe 2 iulie, și la Mănăstirea Putna, acolo unde se află mormântul fostului domnitor al Moldovei. La sărbătoarea de aici au participat sute de credincioși, informează Radio Trinitas.

Sfânta Liturghie a fost oficiată de Înaltpreasfințitul Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, împreună cu Înaltpreasfințitul Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, înconjuțați de un sobor de aproape 70 de preoți și diaconi.

Au urmat depuneri de coroane de flori la mormântul Sfântului Voievod și un program artistic, după cum aflăm de la părintele arhimandrit Melchisedec Velnic, starețul Mănăstirii Putna și exarh al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților: „După slujba Acatistului de

dimineață, săvârșită de un impresionant sobor de preoți din întreaga țară, am săvârșit Sfânta Liturghie. După cuvântul de învățătură rostit după Sfânta Evanghelie, de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Teodosie, la momentul Cuminecării cu Sfintele Taine, corurile de copii de aici din Putna și din satele învecinate au venit și au adus un omagiu Slăvitului Voievod Ștefan. Apoi, Jandarmeria Română și Poliția de Frontieră au adus un omagiu prin depunerea de coroane de flori la mormântul Sfântului Voievod și prin intonarea Imnului de Stat. S-au încheiat apoi manifestările cu câteva cuvinte și câteva cântece patriotice și doine de jale cântate de către un grup de creștini veniți tocmai din Transnistria, din Dubăsari, din Corjova veniți special pentru a aduce și ei un omagiu Sfântului Ștefan cel Mare“.

tăților, marea bunătăților“, dovezi ale evlaviei populare față de Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt sunt nenumărate.

Atmosfera de perpetuă venerare a voievodului moldovean este dată și de candela permanent aprinsă ce-i veghează mormântul aflat în liniștea Mănăstirii Putna și care marchează locul de unde Inima Moldovei pulsează.

Fiul lui Bogdan Vodă și al Doamnei Oltea Maria, nepotul lui Alexandru cel Bun, Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt încetează a mai fi mușatin ori basarab. El este Conducătorul prin excelență, este Ctitorul, este Românul și, peste toate acestea, este prieten și casnic al lui Dumnezeu.

note:

¹ Cuvânt de îngropare ce se zice grecește Epitafion, vechiului Ștefan Voievod al V-lea, Domnul Țării Moldovei, cel ce s-au numit Mare, pentru marile vrednicii și vitejii ale sale, publicat de N. A. Ursu, în „O bijuterie a literaturii noastre vechi: Cuvânt de îngropare vechiului Ștefan Voievod, Domnul Țării Moldovei, cel ce s-au numit Mare“ din „Mitropolia Moldovei și Bucovinei“, LXVI (1990), 4, p. 136-149.